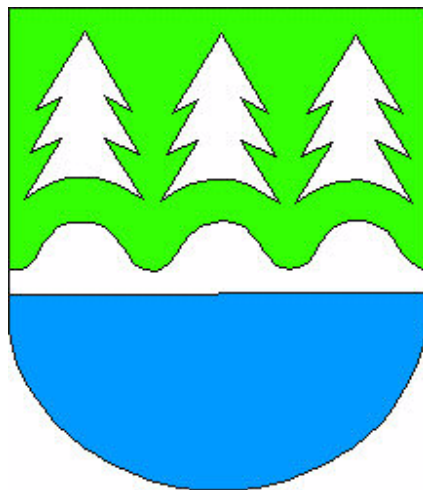

**PROJEKT
(august 2007)**

KARULA VALLA

ÜLDPLANEERING

Sisukord

Sissejuhatus.....	2
1. Kõrgemad arengudokumendid ja planeeringud.....	3
1.1 Üleriigiline planeering Eesti 2010.....	3
1.2 Valga maakonnaplaneering.....	3
1.3 Valga maakonna teemaplaneering "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused".....	3
1.4 Valgamaa arengustrateegia Valgamaa 2010+.....	4
1.5 Via Hanseatica arengustrateegia.....	4
1.6 Karula valla arengukava 2004-2012.....	4
2. Karula valla üldiseloostus.....	5
2.1 Valla üldine visioon.....	5
2.2 Karula valla väärtused.....	6
3. Karula valla ruumilise arengu põhimõtted.....	7
4. Maa- ja veealade üldiste kasutustingimuste seadmine.....	8
4.1 Elamumaa.....	8
4.2 Üldkasutava hoone ja rajatise maa.....	8
4.3 Puhke- ja virgestusmaa.....	9
4.4 Tootmis-, äri-, ja transpordimaa.....	10
4.5 Mäetööstusmaa, jäätmekäitluse ja tehnoehitiste maa.....	11
4.6 Tehnoehitiste maa ja jäätmekäitluse maa reserveerimine.....	12
5. Tehniline infrastruktuur.....	12
5.1 Teed, avalikult kasutatavate teede ja radade määramine.....	12
5.2 Elekter.....	13
5.3 Ühisveevärk ja -kanalisatsioon.....	13
5.4 Internet ja side.....	14
5.5 Jäätmemajandus.....	14
5.6 Haljastus ja heakord.....	15
5.7 Tuletõrje veevarustus.....	15
6 Ehitamise printsiibid.....	16
6.1 Ehitamise üldprintsiibid.....	16
6.2 Ehitamine roheline võrgustiku alale.....	17
6.3 Ehitamine väärtuslikele maastikele ja miljööväärtuslikele aladele.....	17
6.4 Ehitamine Karula rahvuspargi alal.....	18
6.5 Ehitamine Karula Pikkjärve maastikukaitsealal.....	19
7. Detailplaneeringu koostamise kohustusega alad ja juhud.....	20
7.1 Detailplaneeringu koostamise kohustusega alad.....	20
7.2 Detailplaneeringu koostamise juhud.....	20
8. Karula valla roheline võrgustiku toimimist tagavate tingimuste seadmine.....	22
8.1 Rohelise võrgustiku tugialad ja koridorid.....	22
8.2 Konfliktalad.....	23
8.3 Rohelise võrgustiku toimimist tagavad kasutustingimused.....	23
9. Väärtuslikud maastikud.....	24
9.1 Riikliku tähtsusega väärtuslik maastik.....	24
9.2 Maakondliku tähtsusega väärtuslik maastik.....	24
9.3 Kohaliku tähtsusega väärtuslikud maastikud.....	25

10. Miljööväärtuslikud alad	26
11. Looduskaitsealistest ja muinsuskaitsealistest piirangutest tulenevad maa ja veealade kasutuspõhimõtted	26
11.1 Looduskaitseobjektid Karula vallas	27
11.2 Karula rahvuspark	27
11.4 Avalikult kasutatavad veekogud	29
11.5 Veekaitsevööndid ja kallasrada	29
11.6 Veekogude kalda kasutamise kitsendused, kalda piiranguvöönd ja kalda ehituskeeluvöönd	30
12. Riikliku kaitse all olevad muinsuskaitsealised väärtused ja kasutuspiirangud	30
12.1 Kinnismälestiste kaitsevööndi ulatus	30
12.2 Vaba juurdepääsu tagamine kinnismälestiste juurde	30
13. Üldplaneeringu strateegilise keskkonnamõju hindamise aruande kokkuvõte	31
14. Seadustest ja teistest õigusaktidest tulenevad maakasutuspiirangud	32
14.1 Veehaarde sanitaarkaitseala	32
14.2 Tee kaitsevöönd	33
14.3 Elektrivõrgu kaitsevööndid	33
14.4 Telekommunikatsiooni liinirajatise kaitsevöönd	33
14.5 Kanalisatsiooniehitiste veekaitse nõuded ja pumplate kujad	33
14.6 Põhja- ja pinnavee kaitse põllumajanduslikest reostusallikatest pärineva reostuse eest	34
14.7 Maaparandussüsteemidega seotud nõuded	35
LISA NR 1 Karula valla omandis olevad puurkaevud	37
LISA NR 2 Reoveepumplad ja reoveepuhastid	38
LISA NR 3 Karula valla avalikult kasutatavad veekogud	39
LISA NR 4 Veekogude kalda kasutamise kitsendused, kalda piiranguvöönd ja kalda ehituskeeluvöönd	43
LISA NR 5 Karula valla arhitektuurimälestiste, arheoloogiamälestiste ja ajaloomälestiste nimekiri	46
LISA NR 6 Maanteeäärsete vööndid	49
LISA NR 7 Maanteeäärsete vööndite ulatus	50
LISA 8 Karula valla tugimaanteede, kõrvalmaanteede ja kohalike maanteede nimekiri	51

Sissejuhatus

Karula valla üldplaneering algatati Karula Vallavolikogu 14.03.2007.a otsusega nr.6 „Karula valla üldplaneeringu koostamise algatamine”. Üldplaneering koostatakse kogu valla territooriumi kohta.

Üldplaneeringu koostamise eesmärk on määrata valla ruumilised arengusuunad ja seada tingimused, kuidas suunatakse vallas maakasutust ja ehitustegevust.

Üldplaneeringu koostamisel osalesid vallavalitsuse ametnikud, vallavolikogu ja -valitsuse liikmed ning kohalik kogukond. Valla kohta tehti SWOT-analüüs. Üldplaneeringu koostamise käigus on kaalutlemise ja mõjude hindamise tulemusena leitud parimad lahendused säästvaks ja tasakaalustatud arenguks.

Valla üldplaneering koosneb kaardist ja seletuskirjast. Seletuskiri on planeeringulahenduse tekstiline osa, mis sisaldab maakasutus- ja ehitustingimusi, tekstilises osas on antud üldprintsipiibid, mis kehtivad kogu valla territooriumi kohta.

Planeeringu lisana on vormistatud planeeringu protsessi kaust, mis sisaldab lähteandmete ülevaadet, planeeringu koostamise ja menetlemise käiku ning muid materjale.

Üldplaneeringu koostas Karula Vallavalitsus koostöös sihtasutusega Valgamaa Arenguagentuur.

1. Kõrgemad arengudokumendid ja planeeringud

1.1 Üleriigiline planeering Eesti 2010

Eesti Vabariigi maakasutuse arengusuunad sätestab ja seob üleriigiline planeering Eesti 2010, mille eesmärgid on:

- inimese põhivajaduste rahuldamise ruumiline tagamine;
- Eesti asustussüsteemi- ja maastikstruktuuri väärtuste säilitamine ja edasiarendamine;
- asustuse ruumiline tasakaalustamine;
- Eesti hea ruumiline sidumine Euroopaga;
- looduskeskkonna hea seisundi säilitamine ja parandamine.

Üleriigilise planeeringu koostamisel on lähtutud arusaamast, et ajalooliselt väljakujunenud asustussüsteem ja maastikstruktuur on Eesti kultuuri ja ajaloolise järjepidevuse üks olulisi väljendusi ning rahvuslikku identiteeti ja keskkonnakvaliteeti kindlustav tegur. Ligi kolmveerand Eesti territooriumist hõlmavad metsad ja sood ning rikas ja mitmekesine looduskeskkond on meie üks väärtuslikum kaasavara uude sajandisse. Looduskeskkonna hea seisundi säilitamine ja edasine parandamine on Eesti ruumilise korralduse, asustuse, maakasutuse, transpordi, energeetika ja kogu majanduse arengu üks oluline baastingimus.

1.2 Valga maakonnaplaneering

Maakonnaplaneering sätestab strateegilise eesmärgina Valga maakonna jätkusuutliku säästva arengu ja heaolu kasvu, maakonna kui väga hea elu- ja tööpaiga ning turismipiirkonna teadvustamise Eestis ja väljaspool Eestit.

Maakonnaplaneering määratleb maakonna tiheasustusalad ja detailplaneeringu kohustusega alad. Maakonnaplaneeringu kaartidel on markeeritud keskmise ja kõrgema mullaviljakusega piirkonnad, põhilised transiidi ja trassidega seotud koridorid ning tähistatud on ka perspektiivsed piirkonnad tööstuse ning turismi arendamiseks.

1.3 Valga maakonna teemaplaneering "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused"

Maakonna teemaplaneeringus "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused" lepiti kokku kahes alateemas: "Roheline võrgustik" ja "Väärtuslikud maastikud". Nimetatud alateemad olid ka teemaplaneeringu lõppsünteesi põhilisteks lähtedokumentideks. Täiendavalt hõlmab planeeringu lõppsüntees ka teisi tegureid ja valdkondi, mida on oluline arvestada asustuse ja maakasutuse suunamisel.

Teemaplaneeringu üheks olulisemaks eesmärgiks on loodus- ja keskkonnakaitseliselt põhjendatuma ruumstruktuuri tagamine. Tuginedes erinevate infrastruktuuride paiknemise ja vajaduste analüüsile, seatakse aladele vajalikud kasutustingimused, mis peaksid tagama säästva arengu maakonnas. Maakonna teemaplaneering "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused" on alusmaterjal:

1. üld- ja detailplaneeringute koostamisel,
2. vesikonna või alamvesikonna veemajanduskava koostamisel,
3. kaitsekorralduskavade koostamisel,

4. metsamajandamiskavade koostamisel,
5. maakorralduskavade koostamisel,
6. looduskaitse korraldamisel väljapool kaitsealasid,
7. üleriigiliste infrastruktuuride planeerimisel.

1.4 Valgamaa arengustrateegia Valgamaa 2010+

Valgamaa arengustrateegia Valgamaa 2010+ visioon on "Valgamaa on suurepärase paik elamiseks, töötamiseks, õppimiseks ja puhkamiseks". Valgamaa eesmärgiks on tagada valgamaalastele ja külalistele igati meeldiv ja turvaline elukeskkond. Rahvastikum muutustest ning hajaasustusest tingitud sotsiaal- ja tervishoiuteenuste osutamise ümberkorraldamine peab vastama kõigi valgamaalaste soovidele ning tagama teenuste kvaliteetsuse ja kättesaadavuse. Turvaline ja puhas looduskeskkond on kvaliteetse elukeskkonna lahutamatu osa. Turvaline elukeskkond ei sünni pelgalt tänu erinevate korraldusstruktuuride tööle, vaid sellesse peab panustama oma jõu kogu maakonna elanikkond. Eesmärgiks on tugeva naabrivalveõrgustiku väljakujundamine ja tihe koostöö politsei, päästeameti ja elanikkonna vahel. Puhta ja puutumatu looduskeskkonna säilitamine ja loodushoid on üks Valgamaa edu pante. Looduse ilu meelitab Valgamaale puhkama paljusid ning loob miljööväärtuse siin elavatele inimestele. Siinjuures tuleb saavutada kompromiss puutumatu ja puhta looduskeskkonna ja kauni elukeskkonna vahel.

1.5 Via Hanseatica arengustrateegia

Via Hanseatica üldiseks eesmärgiks on Valga-, Tartu, Jõgeva- ja Ida-Virumaa jätkusuutlik sotsiaalselt majanduslik areng ja regioonide konkurentsivõime kasv. Selle tagamise ühe eeldusena nähakse Valga-Tartu-Jõhvi-Narva maantee väljaarendamist atraktiivseks transpordi- ja arengukoridoriks (otsene eesmärk) osana rahvusvahelisest Läänemere ida- ja lõunaregioone ühendavast perspektiivsest transpordi- ja arengukoridorist.

1.6 Karula valla arengukava 2004-2012

Arengukava kajastab lühema- ja pikemaajalisi arengusuundi, milles arvestatakse maakondade ja riigi arenguga, Euroopa Liiduga ühinemise ning valla elanikkonna vajaduste ja huvidega. Arengukava annab teavet Karula valla kohta, tugevdab elanike identiteeti, sisaldab eluvaldkondade hetkeolukorra analüüsi, on abiks valla tegevuste koordineerimisel ja huvide tasakaalustamisel, arvestab valla erinevate piirkondade ühtlustatud arenguvajadust, pakub välja lahendusi olemasolevate ressursside senisest efektiivsemaks kasutamiseks, on aluseks tegevuskava ja eelarve koostamisel, tutvustab valda väljaspool, otsib tasakaalu riigi ja valla huvide vahel ning täpsustab vastavat töö- ja ressursside jaotumist, toob välja valla võimalikud arengud ühtses Euroopas. Arengukava vaadatakse üle iga aasta 1. oktoobriks valla volikogu poolt ning vajadusel tehakse vastavad muudatused.

Karula valla visioon aastaks 2012 on: Karula vald on tema elanike jaoks väärtustatud elupaik ning mujal tunnustatud turismipiirkond, pakkudes häid sportimis- ja puhketingimusi.

2. Karula valla üldiseloostus

Karula vald asub Lõuna-Eestis, Valga maakonna kaguosas. Valla pindala on 229,92 km², millest haritava maa osakaal on 24 % ja metsade alla jääb 56 %.

Vald jaguneb 14 külaks, suurimad on Kaagjärve (340 el.) ja Lüllemäe (291 el.). Rahvaarv on 1163 inimest, asustustihedus on 5,1 inimest km²-le.

Vallal on ühine piir Valga linna, Tõlliste, Antsla, Mõniste ja Taheva vallaga ning Läti Vabariigiga. Valga jääb valla keskusest Lüllemäelt 23 km ja Tallinn 270 km kaugusele. Lüllemäe küla on valla administratiivne keskus, kus asub Karula Vallavalitsus ja peab oma istungeid 9-liikmeline vallavolikogu.

Loodus on Lõuna-Eestile tüüpiline, maastik valdavalt kupliline koos paljude järvedega. Karula kõrgustiku kõrgem tipp on Rebasemõisas asuv Tornimägi (137m). Valla territooriumil asub 32 järve, suurim neist on Koobassaare järv (42,6 ha). Karula Rahvuspark hõlmab 5038 ha valla kogupindalast ning metskondadele kuulub 7530 ha, kusjuures 1736 ha metskondade maadest jääb rahvusparki alale.

Põhilised tegevusalad piirkonnas on metsandus, puidutöötlemine, põllumajandus, kaubandus, haridus, avalik haldus, maastiku kaitse ja hooldus, (maa)turism. Vallas töötab kultuurimaja, kaks raamatukogu, hooldemaja. Lüllemäel tegutseb 50ne lapsega põhikool, mille juures tegutseb ka 2 lasteaiarühma 20 lapsega Lüllemäel ja 13 lapsega Kaagjärvel.

2.1 Valla üldine visioon

Karula valla arengukava kohaselt on aastaks 2012 Karula vald tema elanike jaoks väärtustatud elupaik ning mujal tunnustatud turismipiirkond, pakkudes häid sportimis- ja puhketingimusi. Karula valla visiooni kohaselt on:

1. valla suurimaks rikkuseks on puhas loodus, omanäoline kultuur ja traditsiooniline eestlaslik elulaad;
2. vallas on piisavalt töökohti ja haritud tööjõudu;
3. ettevõtlus on mitmekesine, toodetakse kõrge väärtusega kaupu ja teenuseid;
4. valla teedevõrk on kvaliteetne, tagatud on ohutu ja kiire ühendus suuremate keskustega;
5. loodud on tingimused rahvaspordiga tegelemiseks ning mitmekülgeks vaba aja veetmiseks ja puhkamiseks;
6. kõigile elanikele on tagatud võimalused omavalitsuse elus aktiivselt osalemiseks ning positiivsete muutuste esilekutsumiseks;
7. toimib koostöö erasektori, kolmanda sektori ning valla vahel;
8. külates on tugevad kogukonnasuhted, valla poolt on kujundatud külade koostöövõrgustik;
9. säilinud on traditsioonid, kuid innukalt rakendatakse ka uuendusi;
10. omatakse koostööpartnereid naaberküladest, valdadest ja linnadest ning tehakse koostööd välispartneritega;

11. piirkond on kujunenud ligitõmbavaks ja sagedasti külastatavaks kohaks turistidele nii Eestist kui välismaalt.

2.2 Karula valla väärtused

Karula valla väärtusteks on:

1. kaunis kuppelmaastik ja looduslike järvede rohkus;
2. Karula Rahvuspark;
3. Karula Pikkjärve maastikukaitseala;
4. säilinud Vissi kirik ja Karula ja Kaagjärve mõisa kompleksid kui arhitektuuriliselt väärtuslikud hooned;
5. Via Hanseatica arenguvööndi mõjuala.

Karula valla looduslik omapära, reljeefi liigestatus, maastike vaheldusrikkus ning veekogud loovad eeldused puhkemajanduse ja loodusturismi arendamiseks. Turismi infrastruktuuri täiendamisel ja parandamisel võiks keskenduda teenuste mitmekesistamisele, viljeledes nii loodus-, talu-, seiklus-, jahi-, pere- kui ka terviseturismi, samuti puuetega inimestele suunatud turismi..

3. Karula valla ruumilise arengu põhimõtted

Karula valla üldplaneeringu kõige olulisem eesmärk ja ruumilise arengu tingimus on tagada valla keskkonnaväärtuste hoidmine ja tasakaalustatud edasiarendamine ning keskkonnaväärtuste kasutamine valla arengu soodustamiseks neid väärtusi kahjustamata.

Karula valla ruumilise arengu põhimõteteks on:

1. inimsõbraliku, säästliku ja keskkonnanõudeid arvestava elukeskkonna arendamine;
2. väljakujunenud keskuste edasine arendamine ja laiendamine;
3. loodus- ja taluturismi ning puhkepiirkonna arendamine;
4. looduskeskkonna säilitamine;
5. infrastruktuuri arvestava hoonestuse rajamine ning ehituskeskkonna kvaliteedi parandamine;
6. ajalooliselt välja kujunenud ehitatud keskkonna tasakaalustatud arendamine;
7. miljööväärtusega alade ja arhitektuuriliste ehitiste säilitamine ja arendamine;
8. olemasolevate tootmisalade baasil säästliku ja keskkonnasõbraliku tootmise arendamine.

Üldplaneeringuga ei kavandata muudatusi Karula valla asustusstruktuuris. Ruumilise arengu kavandamisel lähtutakse põhimõttest, et Karula vald on meeldivaks elukeskkonnaks kauni looduse keskel ning jätkatakse valla edasist arendamist puhkepiirkonnana. Üldplaneeringu eesmärgiks on looduskauni elukeskkonna ja traditsioonilise elulaadi säilitamine ning edasiarendamine.

4. Maa- ja veealade üldiste kasutustingimuste seadmine

Üldplaneeringuga on esitatud maa-aladele uusi võimalikke kasutusviise maade reserveerimise ehk uute otstarvete kavandamise näol. Maakasutuse juhtfunktsioon on ala põhimõtteline kasutusviis, s.t. kogu tegevus sellel alal on allutatud põhisihotstarbest tulenevale eesmärgile. Näiteks reserveeritud elamumaa tähendab sellist ala, mille peamiseks maakasutuse viisiks on elamumaa ja sellega seonduvad kõrvalkasutusviisid nagu äri, liiklus, haljastus jne. Maakasutuse juhtfunktsioonide loend on esitatud lisas nr 9.

Detailplaneeringuga võib täpsustada maakasutuse sihtotstarvete lubatud kasutuse mahte, mida võib väljendada protsentides.

4.1 Elamumaa

Karula valla arengukavas ja üldplaneeringus sätestatud valla arengu eesmärkide saavutamiseks planeeritakse elamualad eeskätt välja kujunenud kompaktse asustusega külakeskuste elamumaa laiendusena. Elamumaale ei kavandata kortermajade ehitamist.

Reserveeritud elamumaale nähakse ette:

1. kuni kahekorruseliste ühepereelamute, kaksikmajade või ridaelamute rajamist;
2. minimaalseks krundi suuruseks reserveeritud elamualadel on 3000 m²;
3. ühele elamukrundile on lubatud ehitada elamule lisaks kuni kaks kõrvalhoonet;
4. lubatud on kaubandus-, teenindus- ja büroohoonemaa kõrvalfunktsioon 20 % ulatuses.

Reserveeritud elamumaana (EV) on planeeringusse kantud:

1. Raavitsa küla elamuala, tähis kaardil EV 1, EV 2, EV 3;
2. Kaagjärve küla elamuala, tähis kaardil EV 4, EV 5, EV 6;
3. Lüllemäe küla elamuala, tähis kaardi EV 7, EV 8 ja EV 9;
4. Lusti küla elamuala, tähis kaardi EV 10.

Raavitsa küla elamualale on soovitatav koostada detailplaneering, millega määratleda detailsemad tingimused Raavitsa elamuala välja arendamiseks.

4.2 Üldkasutava hoone ja rajatise maa

Üldkasutatavate hoonete jaoks on planeeringus määratletud ühiskondlike hoonete alune ning nende teenindamiseks vajalik maa. Karula valla üldplaneeringuga ei reserveerita täiendavalt üldkasutatavate hoonete ja nende teenindamiseks vajalikku maad.

Üldkasutatava hoone ja rajatiste maana (AA) on planeeringusse kantud järgmised maaüksused:

1. Karula Vallavalitsuse hoone alune ja selle teenindamiseks vajalik maa, tähis kaardil AA 1;
2. Lüllemäe Kultuurimaja hoone alune ja selle teenindamiseks vajalik maa, tähis kaardil AA 2;
3. Karula hooldemaja hoone alune ja selle teenindamiseks vajalik maa, tähis kaardil AA 3;

4. Lüllemäe Põhikooli hoonete alune maa (Lüllemäe ja Kaagjärve külad) , tähis kaardil AA 4;
5. Lüllemäe vabadussõja monumendi alune maa, tähis kaardil AA 5;
6. Lüllemäe vana kalmistu maa, tähis kaardil K 1;
7. Lüllemäe kalmistu maa, tähis kaardil K 2;
8. Vissi kalmistu maa, tähis kaardil K 3.

Punktides 1-4 nimetatud maad taotletakse Karula valla munitsipaalomandisse vallaomandis olevate ehitiste teenindusmaana.

4.3 Puhke - ja virgestusmaa

Karula vald kuulub Karula-Taheva loodusturismi piirkonda ning jääb Via Hanseatica Valgamaa mõjualale. Karula-Taheva loodusturismi piirkond moodustub looduslikult kaunitest aladest (Karula rahvuspark, Pikkjärve ja Aheru järve ümbrus jne) ning kultuurimälestiste (Karula ja Kaagjärve mõisa hooned, kalmistud jt) kogumist.

Karula valla looduslik omapära, reljeefi liigestatus, maastike vaheldusrikkus ning veekogud loovad eeldused puhkemajanduse ja loodusturismi arendamiseks. Turismiinfrastruktuuri täiendamisel ja parandamisel võiks keskenduda teenuste mitmekesistamisele, viljeledes nii loodus-, talu-, seiklus-, jahi-, pere- kui ka terviseturismi, s h puuetega inimestele suunatud terviseturismi.

Karula rahvuspargi alal juhendatakse tegevuste planeerimisel Karula rahvuspargi turismistrateegia visioonist, mille kohaselt on aastal 2020 Karula mainekas loodus- ja kultuuripäranditurismi piirkond, kus on väärtustatud traditsiooniline ja tervislik elulaad ning kohaliku kogukonna heaolu. Karula piirkonna turismitoode põhineb maastikulisel mitmekesisusel, rikkalikul kultuuripärandil ja kvaliteetsel turismiteenusel, mida pakuvad koostööna piirkonna turismiettevõtjad ja organisatsioonid.

Planeeringuga on ette nähtud alljärgnevate tegevuste arendamine:

1. Lüllemäe Tervise ja Spordikeskuse edasiarendamine, tähis kaardil PP 1;
2. Lüllemäe ülemaakondliku laulu- ja tantsupeo paiga rajamine, , tähis kaardil PP 2;
3. ökoturismi ja tervislike eluviiside propageerimine Karula Rahvuspargi baasil
4. Karula ja Kaagjärve mõisate baasil ajaloo- ja kultuuriturismi arendamine. Selleks otstarbeks on reserveeritud Karula mõisakompleksi maa ja Kaagjärve Alamõisa mõisahoone maa, tähis kaardil PP 3;
5. mitmekesiste turismiteenuste välja arendamine ja turismi infrastruktuuri täiendamine;
6. kitsarööpalise raudtee taastamine turismi kergliiklusteeks;
7. olemasolevate matkaradade ja veekogude äärsete puhkekohtade ühendamine ühtseks võrgustikuks.

Puhkealana reserveeritakse alljärgnevad maad:

1. Kaagjärve puhkekoht, tähis kaardil PP 4;
2. Jaska järve puhkekoht, tähis kaardil PP 5;
3. Karula Pikkjärve puhkekohad, tähis kaardil PP 6, PP 7;

4. Tollari järve puhkekoht, tähis kaardil PP 8;
5. Rebasemõisa torni parkla puhkekoht, tähis kaardil PP 9;
6. Tohvri Kogrejärve puhkekoht, tähis kaardil PP 10;
7. Ödre järve puhkekoht, tähis kaardil PP 11 ja PP 12;

Üldkasutatavateks kogunemiskohtadeks reserveeritakse alljärgnevad maad:

1. Kaagjärve küla spordiplatsi maa, tähis kaardil PP 15;
2. Kaagjärve külakeskuse maa, tähis kaardil PP 16;
3. Karula külakeskuse maa, tähis kaardil PP 14.

Kaagjärve puhkekoht taotletakse munitsipaalomandisse.

Detailplaneeringute koostamisel ja ehitustegevuse korraldamisel käesolevas punktis 4.3 loetletud puhke- ja virgestusmaadel lähtub Karula Vallavalitsus üldeesmärgist, milleks on käeoleva üldplaneeringu punktis 4.3 kokkulepitud tegevuste arendamine.

Karula Vallavalitsusel on õigus:

1. algatada detailplaneeringu koostamine juhul, kui tekib kahtlus kavandatava ehitise takistavast mõjust punktis 4.3 loetletud tegevuste elluviimisele;
2. jätta üldplaneeringu punktis 4.3 kokkulepitud tegevuste elluviimist takistav detailplaneering vastu võtmata ning teha detailplaneeringu koostajale ettepanekud vastuolude likvideerimiseks.

4.4 Tootmis-, äri-, ja transpordimaa

Tootmismaadena on planeeringus reserveeritud:

1. olemasolevate tootmisalade laiendused;
2. olemasolevate, kuid kasutusest välja langenud põllumajanduslike tootmishoonete taaskasutusala.

Põllumajanduslikud tootmishooned, mis asuvad Karula küla ja Kaagjärve küla kompaktselt hoonestatud alal elamute ja ajalooliste hoonete läheduses, peavad oma mahult ja välisilmelt sobima olemasolevasse keskkonda. Kasutusele võib neid võtta juhul, kui tootmisest tulenev negatiivne mõju (müra, saast, heitgaasid jms) ei välju tootmismaa piiridest ning ei mõjutada lähiümbrust. Planeeringuga välistatakse tootmishoonete rajamine ja renoveerimine kui kaasneb:

1. negatiivne mõju elukeskkonnale (müra, lõhnad, heitgaasid jms);
2. suur keskkonnarisk.

Detailplaneeringu koostamisel korraldatakse keskkonnamõju strateegiline hindamine vastavalt keskkonnamõjuhindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusele juhul, kui kavandatav tegevus on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga.

Tootmisettevõtte territooriumist tuleb 20 % haljastada, millest kõrghaljastus moodustab 60%. Tootmismaadel parkimine ja liikluskorraldus lahendatakse kinnistu siseselt.

Planeeringuga nähakse ette tootmismaana (TT):

1. Londi tootmisala laiendusmaa, tähis kaardil TT 1, planeeringuga nähakse ette tootmisala ühendamine raudteega. Ühenduse täpne asukoht määratletakse hilisemate projektide ja planeeringutega;
2. Kaagjärve katlamajamaa, tähis kaardil TT 2;
3. Kaagjärve suurfarmi tootmisala, tähis kaardil TT 3;
4. Kaagjärve veinilao tootmisala, tähis kaardil TT 4
5. Kaagjärve kuivati ümbruse tootmisala, tähis kaardil TT 5;
6. Kaagjärve sigalakompleksi ala, tähis kaardil TT 6;
7. Vähero tootmisala, tähis kaardil TT 7;
8. Karula töökoja kinnistu, tähis kaardil TT 8;
9. Karula keskuse tootmisala, tähis kaardil TT 9;
10. Karula 2 tootmisala, tähis, tähis kaardil TT 10,
11. Karula põllumajandus tootmisala, tähis kaardil TT 11;
12. Kõivu kinnistu tootmisala, tähis kaardil TT 12;
13. Lüllemäe tootmisala, tähis kaardil TT 13.

Planeeringuga nähakse ette taotleda munitsipaalomandisse alljärgnevad Karula valla omandis olevate tootmishoonete aluse ja neid teenindava maana Kaagjärve katlamajamaa ja Kaagjärve veinilao tootmisala.

Olemasolevate ärimaadena nähakse planeeringuga ette Kaagjärve külas Kopli ja Alamõisa ärimaad (tähis kaardil B 1 ja B 2), Lüllemäe küla ärimaa (tähis kaardil B 5) ja Riisali külas metskonnakontori ärimaa (tähis kaardil B 6). Täiendava ärimaadena reserveeritakse planeeringuga Alamõisa põhihoonet ümbritsev maa (tähis kaardil B 3 ja B 4). Ärimaa planeerimisega luuakse planeeringus eeldused teenindus- (kauplused jm) ja turismiettevõtluse (hotellid jm) arendamiseks.

4.5 Mäetööstusmaa, jäätmekäitluse ja tehnoehitiste maa

Planeeringuga nähakse ette vallas olevate maardlate ja karjääride kasutuselevõtmine juhul, kui kaevandamine on seadustest tulenevalt võimalik. Karjääride ja maardlate kasutusele võtmisel tuleb juhinduda õigusaktides sätestatud nõuetest. Vastavalt Valga maakonnaplaneeringule reserveeritakse maa (TM) karjääride ja maardlate maa alljärgnevalt:

- **liivakarjäärid**

1. Kanasiiva karjäär;
2. Kirbu karjäär;
3. Rautina 1 karjäär;
4. Rautina 2 karjäär;
5. Puurina karjäär.
6. Londi karjäär

- **kruusakarjäärid:**

1. Metsoja 1 karjäär;

2. Metsoja 2 karjäär.

• **turbamaardlad:**

1. Kantsi maardla;
2. Kirbu maardla;
3. Koobassaaare maardla;
4. Kärksaare maardla;
5. Kõstrejärve maardla;
6. Lauksilla maardla;
7. Lopi maardla;
8. Mehiksoo maardla;
9. Metsoja maardla;
10. Struuga maardla;
11. Väike Apja maardla.

Uute karjääride avamine ja olemasolevate laiendamine toimub kehtestatud detailplaneeringu alusel.

4.6 Tehnoehitiste maa ja jäätmekäitluse maa reserveerimine

Tehnoehitise maaks määratakse järgmised maaüksused:

1. Kaagjärve biotiigi maaüksus;
2. Lüllemäe biotiigi maaüksus;
3. Kaagjärve reoveepuhasti maaüksus;
4. Lüllemäe reoveepuhasti maaüksus;
5. Lüllemäe Elamute puurkaevu maaüksus;
6. Lüllemäe Võitööstuse puurkaevu maaüksus;
7. Karula puurkaevu maaüksus;
8. Pikkjärve puurkaevu maaüksus;
9. Kaagjärve Mäemõisa puurkaevu maaüksus;
10. Kaagjärve Sepa puurkaevu maaüksus;
11. Kaagjärve Keskuse puurkaevu maaüksus;
12. Lüllemäe staadioni reovee ülepumpla maa;
13. Kaagjärve reovee ülepumpla maa.

Nimetatud maad taotletakse Karula valla munitsipaalomandisse.

Planeeringuga nähakse ette Lekto jäätmete kogumispunkti maa.

5. Tehniline infrastruktuur

5.1 Teed, avalikult kasutatavate teede ja radade määramine

Karula Vallavolikogu määrab tee omaniku nõusolekul ja tingimustel ning vallavalitsuse ja omaniku vahel sõlmitud lepingu alusel eratee avalikuks kasutamiseks ning nimetab teehoiu korraldamise eest vastutava isiku.

Teeseadusest tulenevalt on planeeringule kantud riigimaantee kaitsevöönd, mille laiuks on 50 meetrit sõiduraja teljest. Võru- Mõniste-Valga tugimaantee teljest tuleb arvestada 25 m ulatuses tee tehnilise tsooniga perspektiivseks teelaienduseks, kergliiklustee rajamiseks, kommunikatsioonide paigaldamiseks jms tegevuste tarbeks. Üldplaneeringuga ei nähta ette uusi peale ja mahasõite Võru-Mõniste-Valga tugimaanteelt.

Tee kaitseks, teehoiu korraldamiseks, liiklusohutuse tagamiseks ning teelt lähtuvate keskkonnakahjulike ja inimesele ohtlike mõjude vähendamiseks on ette nähtud teeäärsed kaitsevööndid. Lähtudes erinevast saaste ja maastikutüübist on kolm erinevat vööndit (lisa nr 6) ja nende piiride kaugus sõidutee servast erinevate maanteede klasside korral vastavalt lisale nr 7. Karula valla tugimaanteede, kõrvalmaanteede ja kohalike maanteede nimekiri on esitatud lisas nr 8.

Avalikult kasutava veekogu kallasrajale toimub juurdepääs üldplaneeringu kaardil näidatud teed mööda.

Teede tehnilise seisukorra parandamiseks ja piirkonna arengueelduste loomiseks vajaminevad tingimused ja vahendid määratletakse täpsemalt teehoiukavas. Olulisemaks meetmeks seatakse käesoleva planeeringuga valda läbivate kruusateede muutmist tolmuvabaks, eelkõige riigitee nr. 25103 Vana-Antsla-Lüllemäe (Lüllemäe-Valtina lõik), riigitee nr. 23114 Laatre-Lüllemäe-Hargla (Lüllemäe-Hargla lõik) ja riigitee nr. 23106 Kirbu-Koikküla tomuvaba kattega katmist.

Üldplaneeringuga uute bussiliinide avamist ja uute peatuste rajamist ette ei näha. Ühistranspordi arendamisel lähtutakse ühistranspordi arengukavadest, arvestades seejuures elanikkonna vajadusi. Üldplaneeringu realiseerimise käigus korrigeeritakse bussühendust vastavalt arengukavale, arvestades seejuures elanikkonna vajadusi

5.2 Elekter

Põhiliinide osas ei nähta ette muudatusi. Olemasolevate põhiliinide rekonstrueerimine toimub vastavalt liinide tehnilisele seisukorrale ning AS Eesti Energia arengukavale. Täiendavate liinide väljaehitamine toimub projektipõhiselt liitumissoovist lähtuvalt .

Karula valla üldplaneeringuga nähakse soovitatavalt ette:

- ehitada ja projekteerida uued ja rekonstrueeritavad elektriliinid maakaablis;
- detailplaneeringu kohustusega aladel projekteerida elektriliinid maakaablis.

5.3 Ühisveevärk ja -kanalisatsioon

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni väljaehitamisel lähtutakse Karula Vallavolikogu 09.11.2004.a määrusega kinnitatud Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukavast. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga kaetaval alal peab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni omanik või valdaja seda arendama selliselt, et oleks võimalik tagada kõigi sellel alal

olevate kinnistute veega varustamine ühisveevärgist ning kinnistutelt heitvee ärajuhtimine ühiskanalisatsiooni.

Uute puurkaevude rajamisele eelistada kasutuses olevate puurkaevude rekonstrueerimist ja ühendamist uute võrkudega. Valla investeeringute toel rajatavate puurkaevude planeerimisel tuleks eelistada piirkondi, kus oleks võimalik liita maksimaalne arv uusi tarbijaid, tagamaks nende varustatus kvaliteetse põhjaveega.

Karula valla omandis on alljärgnevad puurkaevud: Lüllemäe võitööstuse, Lüllemäe elamute, Karula, Kaagjärve keskuse, Kaagjärve Sepa puurkaev ja Kaagjärve Mäemõisa (lisa nr 1).

Puurkaevude haldaja on OÜ Savelen. Karula valla puurkaevude sanitaarkaitsetsoonid on järgnevad: Lüllemäe Elamute, Lüllemäe Võitööstuse, Karula, Kaagjärve Sepa, Kaagjärve Keskuse ja Kaagjärve Mäemõisa puurkaevudel on sanitaarkaitsevöönd 30m.

Karula valla arengukava näeb prioriteetsete tegevustena ette Lüllemäe, Kaagjärve ja Karula külas vee- ja kanalisatsioonitorustike renoveerimise, Lüllemäe reoveeülepumplate renoveerimise, biopuhastusjaama rekonstrueerimise, Kaagjärve ülepumplate ja biopuhastusjaama rekonstrueerimise, Mäemõisa puurkaevu valla omandisse taotlemise ja korrastamise, Kaagjärve mõisahoonel veepuhastusseade paigaldamise, külades ühisveevärgi süsteemi väljaehitamise.

Reovee ärajuhtimise suublana kasutatakse Rautina (Lopisoo) oja – Pedeli jõge (pärast biotiike) ja Kõstrejärve (Laanemetsa oja – Aheru järv – Koiva jõgi – Riia laht) (pärast biotiike, soist ala ja oja). Reovee mõju antud veekogudele pole hinnatud, kuid arvatavasti suudavad biotiigid ja soised alad suhteliselt väikese reoveekoguse üsna edukalt puhastada. Reoveepumplad ja reoveepuhastid on esitatud lisis nr 2.

5.4 Internet ja side

Mobiiltelefoniside tugijaamadest asub EMT tugimast ja TELE 2 tugimast Käärikmäe külas.

2005. aastal käivitus Valga maakonda ja Valka rajooni kattev raadiointernetivõrgu projekt "Virtual Community of the Valga-Valka Region". Selle käigus ehitatakse välja andmesidevõrk, mis katab vähemalt 80% regiooni territooriumist ja kaasab levialasse vähemalt 90 % elanikest. Eesmärk on luua vähemalt 800 uut internetiühendust. Projektiga on liitunud ka Karula vald. Karula vald on ka ise välja ehitanud traadita interneti võrgu, mis katab kõiki suuremaid külasid.

5.5 Jäätmemajandus

Karula valla territooriumil jäätmete kogumine, vedu, hoidmine, taaskasutamise ja kõrvaldamise korraldamine, nende tegevustega seotud tehnilised nõuded ning jäätmetest

tervisele ja keskkonnale põhjustatud ohu vältimise või vähendamise meetmed on sätestatud Karula valla jäätmehoolduseeskirjaga.

Valga maakonna riskianalüüsist ja kriisireguleerimisplaanist tulenevalt ei ole käesoleva planeeringuga määratletud taudi tagajärjel surnud loomade matmispaikade perspektiivseid asukohti. Käesoleva planeeringuga määratletakse, et taudi tagajärjel surnud loomade matmispaigad kindlustab kinnistu omanik.

5.6 Haljastus ja heakord

Karula valla haljastuse ja heakorra põhimõtted sätestatakse Karula valla heakorraeeskirjadega. Üldplaneeringuga määratakse piirdeaedade ja pügatavate hekkide maksimaalseks kõrguseks kompaktse asustusega aladel 2,0 m. Piirdeaed peab olema arhitektuurses kooskõlas krundi ümbrusega.

5.7 Tuletõrje veevarustus

Karula vallas tuletõrjehüdrandid puuduvad. Tuletõrje vett võetakse olemasolevatest tiikidest. Oluline on tuletõrje veevõtukohtade rajamine ja hooldamine, eriti väljaspool hajaasustuses nõuetekohaste veevarustussüsteemidega varustatud piirkondi. Varem välja ehitatud tuletõrjeveevõtu kohad vajavad ülevaatamist, et anda hinnang nende tehnilisele seisundile ja edaspidisele kasutatavusele. Üldplaneeringu kaardile on kantud avalikud ja tähistatud tuletõrjeveevõtu kohad.

Uute ehitiste planeerimisel arvestatakse Vabariigi Valitsuse 27.10.2004 a määrusega nr 315 „ Ehitisele ja selle osale esitatavad tuleohutusnõuded § 28 lõike 1 punktis 3 ning EVS 812-6:2005 „ EHITISE TULEOHUTUS osa 6: Tuletõrje veevarustus“ sätestatud nõudeid.

6 Ehitamise printsiibid

6.1 Ehitamise üldprintsiibid

Elamuehituses on põhiliseks ühepereelamute ehitamine. Soovitavad on kuni kahe korruselised katuse-, ärkli- või mansardkorrusega elamud, kõrgusega 11 meetrit, katusekalle vahemikus 15- 45 kraadi.

Ehitamisel juhinduda soovitatavalt alljärgnevatest põhimõtetest:

1. järgida traditsioonilisi ehitusmahtusid, ehitusmaterjale, arhitektuurseid lahendusi (katusekalde, välisviimistlusmaterjalid, fassaadi paiknemine tee suhtes jne);
2. uued hooned sobitada piirkonnas välja kujunenud ehituslaadiga, ning arvestada piirkonna maastikulist tervikut ja miljööd;
3. arvestada küladele iseloomuliku struktuuri – hoonete (hoonegruppide) paigutust maastikus.

Ehitise püstitamisel tuleb arvestada, et selle juurde rajatavad kommunikatsioonid (teed, elektriliinid jt) ei muudaks maastiku esteetilist väärtust. Ehitiste paigutamisel hajaasutusse tuleb arvestada loodusliku ümbrusega ja säilitada olemasolev haljastus võimalikult looduslikuna.

Soovitavalt eelistada vanade talukohtade ja teede korrastamist uute rajamisele. Soovitavalt mitte tekitada üle 5 kraadiseid katusekalde erinevusi ühes ja samas hoonetegrupis. Õuealale ehitamisel on vaja arvestada hoonestuse sobivust õueala miljöösse.

Ehitamisel arvestada lisaks riigimaanteede kaitsevööndile ka sanitaarkaitsevööndiga, lähtudes riigimaanteede perspektiivsest liiklussagedusest. Detailplaneeringutes tuleb näha ette kohalike teede võrk ja nende sidumine riigimaanteedega, arvestades ühistranspordi arendamise kavadega.

Ehitusprojekti seletuskiri peab sisaldama ehitamise käigus tekkiva ehitusprahi käitlemist, samuti prügi käitlemise edaspidise eksploatatsiooni käigu juhiseid .

Soovitavalt mitte kasutada ehitustegevuseks väärtuslike põllumaid. Väärtuslike põllumaadena tuleb käsitleda põllumaid, mille hindepunkt on kõrgem kui 40. Parandatud maade kruntimisel ja hoonestamisel tuleb arvestada maaparandussüsteemidega.

Ehitamise vajadus roheline võrgustiku aladele peab olema põhjalikult läbikaalutud ja põhjendatud, järgida tuleb ehitiste mõju maastikule ja rohevõrgustiku toimimisele. Arhitektuursete lahendused peavad arvestama kohaliku maastikulise situatsiooni ja arhitektuursete tavadega.

Ehitise püstitamiseks maatulundusmaa sihtotstarbega katastriüksusele, millel ei asu ehitisi, moodustatakse iseseisev ehitise alust ning selle teenindamiseks vajalikku maad

hõlmav katastriüksus, mille sihtotstarbe määrab detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumise korral Karula vald ehitise kasutamise otstarbe alusel. Maatulundusmaale ehitamisel koostatakse ehitusprojekt ja väljastatakse ehitusluba ehitusseaduses sätestatud korras.

Käesoleva üldplaneeringuga väljaspool määratud või reserveeritud alasid maakasutuse sihtotstarbeid ei muudeta ega nende määramist ei piirata ning sihtotstarvete määramist ja muutmist nendel aladel ei käsitleta üldplaneeringu muutmisena.

Juhul, kui kinnistu asub looduskaitsealal, kaitsealuse pargi alal, kui kinnistul paikneb looduse üksikobjekt või kaitsealuse liigi püsielupaik, siis vastavalt looduskaitseaduse § 14 lg 1 järgi tuleb projekteerimistingimuste, ehitusloa ja väikeehitise rajamise nõusoleku väljastamise ja detailplaneeringute koostamisel arvestada looduskaitseaduses sätestatud kitsendustega ning taotleda vajalikud Valgamaa Keskkonnateenistuse kooskõlastused.

Muinsuskaitsealal projekteerimistingimuste väljastamisel ning detailplaneeringute koostamisel tuleb arvestada muinsuskaitseaduses sätestatud kitsendustega ning taotleda vajalikud muinsuskaitseameti kooskõlastused.

6.2 Ehitamine rohelise võrgustiku alale

Ehitustegevuse teostamisel rohelise võrgustiku aladel tulebarvestada alljärgnevalt:

1. soovitatavalt rajada väikese keskkonnariskiga objekte: elamud, puhkemajad jms;
2. soovitatavalt kasutada ehitiste välisviimistluse materjalidena looduslikke materjale;
3. ei ole soovitatav rajada suuri infrastruktuuri objekte nagu näiteks prügilad, jäätmehoidlad, kõrge keskkonnariskiga rajatised. Juhul kui nende rajamine on möödapääsmatu, tuleb eriti hoolikalt valida rajatiste asukohta ja leevendada võimalikku negatiivset mõju;
4. ehitustegevused, mis kavandavad joonehitisi, tuleb kooskõlastada maavalitsuse ja keskkonnateenistusega.

Rohelise võrgustiku alade loetelu ja eesmärgid on esitatud punktis 8.

6.3 Ehitamine väärtuslikele maastikele ja miljööväärtuslikele aladele

Miljööväärtuslikele aladele püstitatavad ehitised planeeritakse, projekteeritakse ja ehitatakse nii, et säiliks ja tuleksid esile kohalikud loodus-, muinsus-, ja kultuuriväärtused, arvestades ehitamise üldnõudeid ning alljärgnevas peatükis esitatud erisusi.

Miljööväärtuslikel aladel ehitades tuleb pöörata tähelepanu sellele, et säiliks:

1. väärtuslikud maastikud;
2. ajalooliste ehitiste omapära ning miljööline terviklikkus;
3. ala looduslike motiivide ja vormide väljakujunenud suhe;
4. väljakujunenud ajalooline asustusstruktuur ja maastikumuster.

Vältida tuleb kõiki piirkonnale omaduselt või väljanägemiselt võõraid elemente. Esmajärjekorras on soovitatav kasutusele võtta vanad talukohad. Uute hoonete ehitamisel soovitatavalt arvestada ajaloolist hoonestuse paiknemist, asukoha miljööst tulenevat stiili- ja kujundusnõudeid, olemasoleva hoonestuse kõrgust ning ajaloolist välisfassaadi.

Miljööväärtuslike piirkondade eripära säilimiseks tuleb uute hoonete ehitamisel, olemasolevate hoonete renoveerimisel ja juurdeehituste tegemisel soovitatavalt järgida järgmisi põhimõtteid:

1. uute hoonete ehitamisel tuleb järgida olemasolevat õuestruktuuri, sh vältida kaugvaadete täisehitamist,
2. rajatavad hooned peavad sobima miljöösse, hooned peavad olema olemasolevatega sarnaste gabariitidega, ehitusaluse pinna ja mahu ning katusekaldega;
3. olemasolevate hoonete remontimisel ja juurdeehituste tegemisel tuleb järgida hoonete arhitektuuri;
4. säilima peavad akende ja uste kuju, asend fassaadil ja seinas;
5. kasutada piirkonnale omaseid traditsioonilisi ehitusmaterjale.

Väärtuslike maastike ehitustingimuste koostamisel lähtutakse konkreetse ala eesmärgist.

Karula vald võib uute hoonete ehitamisel miljööväärtuslikule alale nõuda :

- eskiisprojekti esitamist;
- vajadusel spetsiaalsete ekspertarvamuste koostamist;
- detailplaneeringu koostamist.

Karula vallal on õigus jätta miljööväärtuslikule alale jäävate kinnistute jagamisel ja ehitusalade määramisel või alale mitte iseloomulike ehitiste püstitamisel ala eesmärgiga vastuolus olev detailplaneering kehtestamata.

Miljööväärtuslike alade ja väärtuslike maastike loetelu ja eesmärgid on esitatud punktides 9 ja 10.

6.4 Ehitamine Karula rahvuspargi alal

Lisaks Karula rahvuspargi kaitse eeskirjas sätestatud tingimustele seatakse käesoleva üldplaneeringuga Karula rahvuspargi piiranguvööndis ehitamisele alljärgnevad tingimused:

1. võtta esmajärjekorras kasutusse ning taastada endised talukohad ja endiste ehitiste asukohad;
2. ehitamisel on oluline hoonestuse paigutamine ja sobitamine maastikku;
3. soovitatavalt ehitusmaterjalidena kasutada loodulikke materjale, eelistatavalt puitu, soovitatavalt: ehitiste kõrgus – pooleteise kordne; katuse tüüp – viilkatus, mille minimaalne kalle on 37-47 kraadi;
4. soovitatavalt rajada piirkonda loodusturismi arendamisega seotud rajatise (turismitalud, matkarajad, lõkkeplatsid jms);

5. keelatud on kõrge keskkonnariskiga rajatise rajamine (näiteks sigala, prügila või keemiatööstusettevõtete rajamine ja muu ettevõtlus, millega kaasneb kõrge keskkonnarisk);
6. Vastavalt Karula rahvuspargi kaitse eeskirjale on Silla piiranguvööndis Lillemäe maaüksusel (28902:004:0341) ja Karula metskonna maaüksusel (28902:004:0055) uute hoonete püstitamine keelatud.

6.5 Ehitamine Karula Pikkjärve maastikukaitsealal

Karula valla üldplaneeringuga seatakse Karula Pikkjärve maastikukaitsealal ehitamiseks alljärgnevad tingimused:

1. soovitavalt võtta esmajärjekorras kasutusse ning taastada endised talukohad ja endiste ehitiste asukohad;
2. ehitamisel on oluline hoonestuse paigutamine ja sobitamine maastikku;
3. soovitavalt kasutada ehitusmaterjalidena loodulikke materjale, eelistatud materjaliks on puit, ehitiste kõrgus on pooleteise kordne, katuse tüüp viilkatus;
4. soovitavalt rajada piirkonda loodusturismi arendamisega seotud rajatise (turismitalud, matkarajad, lõkkeplatsid jms);
5. keelatud on kõrge keskkonnariskiga rajatise rajamine (näiteks sigala, prügila või keemiatööstusettevõtete rajamine ja muu ettevõtlus, millega kaasneb kõrge keskkonnarisk).

7. Detailplaneeringu koostamise kohustusega alad ja juhud

7.1 Detailplaneeringu koostamise kohustusega alad

Detailplaneeringu koostamise kohustusega aladeks on:

1. Raavitsa elamupiirkond;
2. Londi tööstusala;
3. Kaagjärve küla kompaktselt hoonestatud ala;
4. Karula küla kompaktselt hoonestatud ala;
5. Lüllemäe küla kompaktselt hoonestatud ala.

Detailplaneeringu koostamise kohustusega alade piirid on kantud üldplaneeringu kaardile.

Tehnovõrgud tuleb detailplaneeringu koostamise kohustusega aladel projekteerida maa alla ja teemaale, võimalusel ühte kaevesse.

Karula vald võib põhjendatud vajaduse korral alata detailplaneeringu koostamise ka nendel aladel ja juhtudel, mille puhul üldreeglina detailplaneeringu koostamise kohustust ei ole.

Väiksemad krundid võib moodustada alajaamade, pumplate ja teiste tehnorajatiste jaoks ilma detailplaneeringut koostamata.

Detailplaneeringu kohustusega alal võib ilma detailplaneeringu koostamiseta laiendada olemasolevaid hooned maapealsest kubatuurist kuni 33 % tingimusel, et projekteerimistingimused kooskõlastatakse naaberkinnistute omanikega ning tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju.

Käesoleva Karula valla üldplaneeringuga on täpsustatud Valga Maakonnaplaneeringu teemaplaneeringuga "Tihe- ja hajaasustusega alad" määratletud sihtotstarbeid vastavalt Karula valla üldplaneeringu seletuskirjale ja planeeringu kaardile.

7.2 Detailplaneeringu koostamise juhud

Detailplaneeringu koostamine on kohustuslik järgmistel juhtudel:

1. hajaasustatud kohtades maa-ala kruntideks jagamisel, kui soovatakse ehitada enam kui viiest pereelamust koosnevat hoonete gruppi;
2. hotelli rajamisel;
3. bensiinijaama rajamisel;
4. alla 1 ha pindalaga kinnistu jagamisel väiksemateks kinnistuteks eesmärgiga moodustada eraldiseisvaid ehituskrunte;
5. tootmisettevõtete rajamisel, kui tootmisest tulenevad negatiivsed mõjud (müra, saast, ebameeldiv lõhn, heitgaasid jms) väljuvad tootmismaa piiridest ning mõjutavad lähiümbrust või kavandatakse rajada üle 1000 m² ehitusaluse pinnaga tootmise- või laohoonet;

Karula vald võib põhjendatud vajaduse korral alata detailplaneeringu koostamist ka alljärgnevatel juhtudel:

1. rohevõrgustikule ehitamisel;
2. miljöväärtuslikele aladele ehitamisel;
3. riikliku kaitse all olevatele maadele ehitamisel;
4. avalikest huvidest lähtuvalt.

8. Karula valla roheline võrgustiku toimimist tagavate tingimuste seadmine

8.1 Rohelise võrgustiku tugialad ja koridorid

Roheline võrgustik on loodusliku mitmekesisuse säilitamiseks kavandatud looduslike ja poollooduslike alade võimalikult seostatult toimiv süsteem. Rohelise võrgustiku tugialade ja koridoride metsakategooriaks on üldjuhul tulundusmets, välja arvatud seadustega määratletud piirangutega aladel (kaitsealad, püsielupaigad jm). Seadustega määratletud piirangutega aladel on metsakategooriaks seaduse alusel kas hoiumets või kaitsemets.

Roheline võrgustik ühendab kaitsealad looduslike aladega ühtseks terviklikuks süsteemiks. Roheline võrgustik toetab bioloogilist mitmekesisust ja tagab stabiilse keskkonnaseisundi ning hoiab alal inimesele elutähtsaid keskkonda kujundavaid protsesse (põhja- ja pinnavee teke, õhu puhastumine, keemiliste elementide looduslikud ringed jne).

Rohelise võrgustiku aladel tuleb arvestada lisaks käesolevale üldplaneeringule Valga maakonnaplaneeringu teemaplaneeringus "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused" sätestatud tingimuste ning soovitustega.

Karula valla territooriumile jäävad alljärgnevad roheline võrgustiku tugialad:

1) Toogipalu tugiala

Tugiala asub Valga linnast lääne suunas Valga-Võru raudtee ja Valga-Võru maantee vahel ning moodustab ida-kagupoolse osa Valga linna ümbritsevast rohelisest vööndist. Toogipalu tugialast on välja jäetud Raavitsa elumupiirkonna ala.

2) Karula tugiala.

Ala sisse jääb Karula rahvuspark.. Vähease asustuse ja suuremate maanteede puudumise tõttu on see üheks tähtsamaks tugialaks ning on tähtsaim Valgamaa ja ka kogu Kagu-Eesti roheline võrgustiku koostisosa.

3) Vähero tugiala

Tugiala asub Valga-Võru raudteest põhja suunas ja ulatub Korva luha ning Iigaste küalani. See on valdavalt segametsadega ala, mida ei killusta haritava maa lapid. Piirkonda läbib Ärna jõgi ning alas paikneb kolm kaitsemetsade vööndit. Ala sees kulgevad mitmed väiksemad kraavid ja ojad. Asustus tugiala piires praktiliselt puudub.

Karula valla territooriumile jäävad alljärgnevad roheline võrgustiku koridorid:

1. Jaanikese – Toogipalu koridor

Koridor piirneb vahetult Valga linnaga ning ühendab kahte linna läheduses olevat tugiala. See on sega- ja okasmetsadega ning muude looduslike aladega kaetud piirkond linna ümbruses.

2. Toogipalu – Lepa koridor

Koridor kulgeb loode-kagu suunaliselt kahe tugiala vahel. Selles koridoris on üsnagi vähe metsaalasid. Ala piires on asustust vähe ning koridori piir on tähistatud Valga-Võru tugimaanteest 250m kaugusel. Konfliktala moodustub ribastruktuuri suubumisel Koiva-Mustjõe tugialasse, kus koridor lõikub Valga-Võru tugimaanteega. Toogipalu koridori alast on välja jäetud Lekto tööstusala piirkond.

3. Lepa – Karula Pikkjärve koridor

Maakonna lõunaosas asuv põhja-lõuna suunaline koridor. Ala kesk ja põhjaosa on valdavalt kaetud segametsade või karjamaadega. Lõunaosas valdavalt haritav maa, millel kulgeb Ujuste oja ning mitmed kraavid. Soisemad alad paiknevad koridori põhjatipus. Põhjaosas asub Jaska järv, mille läheduses esineb okasmetsa ning sealhulgas ka kaitsemetsa. Vähesel määral esineb asutust üksnes koridori lõunaosas. Konfliktala moodustub koridori lõunatipu ja Valga Võru tugimaantee lõikumisel.

4. Vilaski – Karula Pikkjärve – Valtina koridor

See on maakonna lõunaosas asuv kolme tugiala ühendav lääne-idasuunaline koridor. Ribastruktuuri määravad suures osas ära selle pikisuunas paiknevad Karula Pikkjärv, Männiku oja, Mürgi oja ning Vareseoja ja nende ümber olevad segametsad. Vähem esineb okasmetsa ja soisemaid alasid. Koridori keskosas on ka haritavat maad. Ribastruktuuri sisse jääb Karula Pikkjärve kaitseala, mille läheduses on veel ka kaitsemetsa ning Kirbu soo, mis on arvatud Natura 2000 võrgustiku eelvaliku nimekirja.

8.2 Konfliktalad

Planeeringus leiavad kajastamist olemasolevad konfliktalad, eelkõige need, mis jäävad väärtustatud alade (roheline võrgustik, väärtuslikud maastikud) ja joonrajatiste vahele. Konfliktaladele rakendatavatest meetmetest pakuvad planeeringu koostajad välja ühe võimaliku lahendusena paigaldada teedele liiklusmärgid võimaliku ohu teavitamiseks, näiteks hoiatusmärk “Metsloomad” hoiatab autojuhte võimalikest ohtudest antud koridorides.

8.3 Rohelise võrgustiku toimimist tagavad kasutustingimused

Rohelise võrgustiku aladel on prioriteediks väärtuslike metsa- ja soolade, poollooduslike koosluste, erinevate liikide elupaikade ja kasvukohtade säilimine.

Rohevõrgustiku toimimise tagamiseks tuleb täita järgmisi tingimusi:

1. arvestada rohelise võrgustikuga teede ja liinitrasside rajamisel ning tagada liikidele rändeteedel ohutus liikluskorralduslike või tehniliste lahendustega;
2. säilitada rohevõrgustiku ökoloogiline sidusus;
3. soovitatavalt ei tohi looduslike alade minimaalne osatähtsus rohelise võrgustiku struktuurilelementidel langeda tugialas alla 90%;
4. metsamaade majandamisel lähtuda metsaseadusest, metsakorralduskavadest ning metsamajanduse heast tavast.

Käesoleva üldplaneeringuga tehakse ettepanek muuta Valga maakonnaplaneeringu teemaplaneeringus “Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused” määratletud rohelise võrgustiku tugialade ja koridoride piire vastavalt üldplaneeringu kaardile.

9. Väärtuslikud maastikud

9.1 Riikliku tähtsusega väärtuslik maastik

Riikliku tähtsusega väärtuslikuks maastikuks on Karula rahvuspark.

Ala väärtus on järgmine

1. põhiline väärtus on looduskaitse- ja puhkeotstarbeline.
2. hästi on säilinud asustumuster;
3. säilinud ja taastatud on kultuurilised ja ajaloolised hooned;
4. kaunid vaated ja järved.

Karula rahvusparkis on head võimalused loodusturismi arendamiseks.

Soovitused maakasutuse ja hoolduse osas ala piirides:

- hoida korras kõiki põllu- ja rohumaid, erilist tähelepanu pöörata looduslike niitude traditsioonilisele hooldusele;
- säilitada ja korrastada vanad talukohad ja taluhooned;
- jätkata matkajaile puhkekohtade ja matkaradade loomist ja olemasolevate korrastamist.

9.2 Maakondliku tähtsusega väärtuslik maastik

Maakondliku tähtsusega väärtuslikuks maastikuks on:

1. Valtina – Lusti ümbrus

Ala paikneb Vana-Antsla - Lüllemäe tee ja Võru maakonna piiri ääres, piirnedes lõunast Karula rahvusparkiga. Alal on hästi säilinud asustatud ja hooldatud hajakülad. Esteetilist väärtust lisab Kogrejärv.

Alale annavad väärtuse:

- hästi säilinud, asustatud ja hooldatud hajakülad;
- esteetiline Kogrejärv;
- kaunis maastik.

Soovitused maakasutuse ja hoolduse osas ala piires on järgmised:

- hoida kaunid maastiku vaated avatutena,
- vältida maastiku võsastumist,
- vältida lageraiet Kogrejärve ümbruses.

2. Karula-Pikkjärve ümbrus

Alale annavad väärtuse:

- säilinud Karula mõisapark koos ajaloolise hoonestusega, kirik, ajalooline küla asustus;
- kaunis Pikkjärv;
- vaheldusrikas maastik.

Soovitused maakasutuse ja hoolduse osas ala piires on järgmised:

- hoida järve vaated avatutena,
- korrastada Karula mõisa hoonestus,
- vältida maastiku võsastumist.

Käesoleva üldplaneeringuga tehakse ettepanek muuta Valga maakonnaplaneeringu teemaplaneeringus "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused" määratletud Valtina – Lusti ümbruse ja Karula-Pikkjärve ümbruse kui maakondliku tähtsusega väärtusliku maastiku piire vastavalt üldplaneeringu kaardile.

9.3 Kohaliku tähtsusega väärtuslikud maastikud

Kohaliku tähtsusega miljööväärtuslikuks maastikuks on Kaagjärve küla mõisaid ümbritsev ala. Ala väärtus seisneb järgmises:

1. säilinud on ajalooline mõisaaegne hoonestus;
2. säilinud on mõisaaegne kõrghaljastus.

Soovitus maakasutuse ja hoolduse osas ala piires on hoida ära mõisate lagunemine ning parkide hävinemine.

Käesoleva üldplaneeringuga tehakse ettepanek muuta Valga maakonnaplaneeringu teemaplaneeringus "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused" määratletud Kaagjärve küla ümbruse kui kohaliku tähtsusega väärtusliku maastiku piire vastavalt üldplaneeringu kaardile.

10. Miljööväärtuslikud alad

Miljööväärtuslike hoonestusaladena on määratletud alljärgnevaid ajaloolisi ehitisi ümbritsev ala :

1. Raavitsa vesiveski, tähis kaardil M 1;
2. Rautina kultuurimaja, tähis kaardil M 3;
3. Rautina ait, tähis kaardil M 4;
4. Kaagjärve kitsarööpalise raudtee raudteejaama hoone , tähis kaardil M 5;
5. Kaagjärve mõisad: Alamõisa, Mäemõisa ja seda ümbritsev park, tähis kaardil M 6;
6. Vissi Apostlik-Õigeusu kirik, Vissi kihelkonnakooli hoone, kalmistu ja Vissi kiriku ridaküla, tähis kaardil M 7;
7. Karula paisjärve ümbruse vanad hooned, tähis kaardil M 8;
8. Karula mõisakompleks Karula külas, tähis kaardil M 9;
9. Lüllemäel kirikuvaremed, uus kirik ja pastoraadihoone, Lüllemäe küla vana hoonestus, tähis kaardil M 12;
10. Rebasemõisa ajaloolised hooned Rebasemõisa külas, tähis kaardil M 13;
11. Kivi rehielamu, tähis kaardil M 15;

Nimetatud alade miljööväärtus seisneb väärtuslikus arhitektuuris ning ajaloolises hoonestuses.

Miljööväärtuslikuks alaks määratakse üldplaneeringuga:

1. Niklusemägi, tähis kaardil M 2;
2. Karula Musumägi, tähis kaardil M 10;
3. Pikkjärve ümbrus, tähis kaardil M 11;
4. Jaan Lattiku sünnikoht koos tammepuistestega, tähis kaardil M 14.

Miljööväärtuslikeks aladeks on kõik muinsuskaitse all olevad üksikobjektid. Ala ulatuseks on objekti ümber oleva kaitsevööndi ulatus. Muinsuskaitse all oleval objektil ja selle kaitsevööndis ehitustegevuse teostamisel tuleb juhinduda muinsuskaitse seaduses sätestatud piirangutest.

Miljööväärtuslikeks aladeks on kõik looduskaitsealused üksikobjektid. Ala ulatuseks on objekti ümber oleva kaitsevööndi ulatus. Looduskaitse all oleva üksikobjekti kaitsevööndis ehitustegevuse teostamisel tuleb juhinduda looduskaitse seaduses sätestatud piirangutest.

Soovitused maakasutuse ja hoolduse osas ala piires on järgmised:

- . hoida ära ajalooliste hoonete lagunemine ning parkide hävinemine;
- . hoida korras hooneid ümbritsev territoorium.

11. Looduskaitsealistest ja muinsuskaitsealistest piirangutest tulenevad maa ja veealade kasutuspõhimõtted

11.1 Looduskaitseobjektid Karula vallas

Kaitsealad:

- Karula rahvuspark;
- Karula Pikkjärve maastikukaitseala

Hoiualad:

- Kirbu soo hoiuala, mille kaitse-eesmärk on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüübi – liigirikaste madalsoode (7230) ning siirdesoo- ja rabametsade (91D0*) kaitse;

Kaitstavad looduse üksikobjektid:

1. Purgitsa rändrahn;
2. Mustlepp/Lüllemäe sanglepp;
3. rahapettai.

Kaitstavate liikide püsielupaigad:

1. Lusti kalakotka püsielupaik, asukohaga Lusti küla;
2. Purgitsa väike-konnakotka püsielupaik, asukohaga Purgitsa küla;
3. Valtina väike-konnakotka püsielupaigad, asukohaga Valtina küla;
4. Väheru väike-konnakotka püsielupaik, asukohaga Väheru küla.

Kaitstavad pargid:

1. Nikluse mägi;
2. Anumägi (Prigendimägi);
3. Prigedimägi (Anumägi);
4. Mägiste tammepuiestee 360 m;
5. Kaagjärve park ja arboreetum;
6. Karula park.

Kaitstava looduse üksikobjekti valitsejaks Karula vallas on Valgamaa Keskkonnateenistus. Looduskaitseaduse § 68 lõikest 1 tulenevalt looduse üksikobjekti kaitse alla võtmise otsuse jõustumisel moodustub selle ümber 50 meetri raadiuses piiranguvöönd, kui kaitse alla võtmise otsusega ei kehtestata piiranguvööndi väiksemat ulatust. Kõigi Karula vallas asuvate looduse üksikobjektide juurde viivad teed ja rajad on päikesetõusust päikeseloojanguni avalikuks kasutamiseks ning kinnisasja valdaja peab tagama nimetatud ajal inimeste juurdepääsu kaitstavale loodusobjektile.

11.2 Karula rahvuspark

Karula rahvuspargi kaitse-eeskiri on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 22. juuni 2006. a määrusega nr 149.

Karula rahvuspargi kaitse eeskirjast tulenevalt on kaitseala kaitse-eesmärk järgmine:

- 1) Lõuna-Eestile iseloomulike metsa- ja järverikaste maastike, pinnavormide, looduse ja kultuuripärandi ning tasakaalustatud keskkonnakasutuse säilitamine, kaitsmine, taastamine, uurimine ja tutvustamine ning kaitsealuste liikide kaitse;
- 2) nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud

liikide – must-toonekure, väike-konnakotka ja kalakotka (kes on I kategooria kaitsealused liigid); metsise, valgeselg-kirjurähni ja laanerähni (kes on ühtlasi II kategooria kaitsealused liigid); täpikhuigu, rukkiräägu, sookure, herilaseviu, roo-loorkulli, tedre, jõgitiiru, värbkaku, händkaku, öösorri, hallpea-rähni, musträhni, nõmmelõokese, vööt-põõsalinnu, väike-kärbsenäpi, laanepüü ja punaselg-õgija (kes on III kategooria kaitsealused liigid) – kaitse;

3) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide – vähe- kuni kesktoiteliste kalgiveeliste järvede (3140)³, looduslikult rohketoiteliste järvede (3150), huumustoiteliste järvede ja järvikute (3160), lubjavaesel mullal liigirikaste niitude (6270*), niiskuslembeste kõrgrohustute (6430), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niitude (6510), rabade (7110*), siirde- ja õõtsiksoode (7140), vanade loodusmetsade (9010*), rohunditerikaste kuusikute (9050), oosidel ja moreenikuhjatistel kasvavate okasmetsade (sürjametsade) (9060), soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080*), siirdesoo- ja rabametsade (91D0*) ning II lisas nimetatud liikide – soohiilaka ja palu-karukella, mis on ühtlasi II kategooria kaitsealused liigid, ning hariliku hingi, karvase maarjalepa, suur-kuldtiiva ja saarma, mis on ühtlasi III kategooria kaitsealused liigid, – elupaikade kaitse.

Kaitseala maa- ja veeala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele kaheks loodusereservaadiks, kahekümne seitsmeks sihtkaitsevööndiks ja kaheistkümneks piiranguvööndiks. Karula rahvuspargi maa-ala jagunemise piirid on toodud üldplaneeringu kaardil. Ehitustegevuse ja majandustegevuse teostamisel tuleb juhendada Karula rahvuspargi kaitse-eeskirjas sätestatud lubatud ja keelatud tegevustest.

11.3 Karula Pikkjärve maastikukaitseala

Karula Pikkjärve maastikukaitseala kaitse-eeskiri on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 24. augusti 2006. a määrusega nr 189.

Karula Pikkjärve maastikukaitseala kaitse-eesmärk on:

- 1) Karula Pikkjärve ja seda ümbritseva ala maastikuilme säilitamine;
- 2) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüübi – looduslikult rohketoitelise järve (3150)³ – kaitse.

Kaitseala maa- ja veeala kuulub vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele piiranguvööndisse.

Ehitustegevuse ja majandustegevuse teostamisel tuleb juhendada Karula Pikkjärve maastikukaitseala kaitse eeskirjas sätestatud lubatud ja keelatud tegevustest.

Karula valla üldplaneeringu kohaselt tuleb vältida Karula Pikkjärve maastikukaitsealal maastiku võsastumist, avada vaated järvele ning metsade majandamisel järgida head metsade majandamise tava.

11.4 Avalikult kasutatavad veekogud

Vabariigi Valitsuse 18. 07. 1996. a määrusega nr 191 kinnitatud „Avalikult kasutatavate veekogude nimekirjale“ on Karula vallas avalikuks kasutamiseks määratud jõed ja järved vastvalt lisas nr 3 esitatud loetelule. Vabariigi Valitsuse 18. 07. 1996. a määruse nr 191 muutmisel tuleb kohaldamisele muudetud määruse loetelu.

Karula valla territooriumile jäävad alljärgnevad ojad, mis ei ole avalikuks kasutamiseks määratud:

- 1) Silla oja,
- 2) Rautina oja,
- 3) Kaagjärve oja,
- 4) Plangussaare oja,
- 5) Haabsaare oja.

11.5 Veekaitsevööndid ja kallasrada

Vee kaitsmiseks hajureostuse eest ja veekogu kallaste uhtumise vältimiseks moodustatakse veekogu kaldaalal veekaitsevöönd. Veeseaduse § 29 lõike 2 kohaselt on veekaitsevööndi ulatuseks tavalisest veepiirist järvedel, veehoidlatel, jõgedel, ojadel, allikatel, peakraavidel ja kanalitel ning maaparandussüsteemide eesvooludel – 10 m; maaparandussüsteemide eesvooludel valgalaga alla 10 km² – 1 m.

Veekaitsevööndis on keelatud alljärgnevad tegevused:

- maavarade ja maa-ainese kaevandamine ning geoloogilise uuringu teostamine;
- puu ja põõsarinde raie ilma maakonna keskkonnateenistuse nõusolekuta, välja arvatud raie maaparandussüsteemi eesvoolul maaparandushoiutööde tegemisel;
- majandustegevus, välja arvatud heina niitmine ja roo lõikamine;
- väetise, keemilise taimekaitsevahendi ja reoveesette kasutamine ning sõnnikuhoidla või -auna paigaldamine. Lubatud on taimekaitsevahendi kasutamine taimehaiguste korral ja kahjurite puhanguliste kollete likvideerimisel keskkonnateenistuse igakordsel loal (alus veeseadus § 29 lg 4).

Kallasrada on kaldariba avaliku veekogu ja avalikuks kasutamiseks määratud veekogu ääres ning asub kaldavööndis. Kallasraja laiust arvestatakse lamekaldal keskmise veeseisu piirjoonest ja kõrgkaldal kaldanõlva ülemisest servast, lugedes viimasel juhul kallasrajaks ka vee piirjoone ja kaldanõlva ülemise serva vahelist maariba. Kallasraja ulatus avalikuks kasutamiseks oleval veekogul on 4 m. Suurvee ajal, kui kallasrada on üle ujutatud, kehtestatakse 2 meetri laiune kaldariba, mida mööda võib vabalt ja takistamatult veekogu ääres liikuda. Kaldal asuva kinnisasja valdaja on kohustatud tagama inimeste ja loomade vaba läbipääsu kallasrajal. Kaldal asuva kinnisasja valdaja on kohustatud tagama kallasrajale juurdepääsuks kasutava tee või raja avaliku kasutamise.

11.6 Veekogude kalda kasutamise kitsendused, kalda piiranguvöönd ja kalda ehituskeeluvöönd

Käesoleva üldplaneeringuga ei suurendata looduskaitseaduses sätestatud kalda ehituskeelu vööndi laiust. Kalda piiranguvööndi ja ehituskeeluvööndi ulatus ja kalda kasutamise kitsendused on esitatud lisan nr 4.

12. Riikliku kaitse all olevad muinsuskaitsealised väärtused ja kasutuspiirangud

Karula vallas kultuurimälestisteks tunnistatud objektide loetelu on esitatud lisan nr 5.

12.1 Kinnismälestiste kaitsevööndi ulatus

Kinnismälestise kaitseks kehtestatakse muinsuskaitseaduse alusel kaitsevöönd, mille suhtes kohaldatavad kitsendused ja milles tehtavad leevendused märgitakse kaitsekohustuse teatisse. Kaitsevööndiks on 50 m laiune maa-ala mälestise väliskontuurist või piirist arvates kui mälestiseks tunnistamise õigusaktis ei ole ette nähtud teisiti. Muinsuskaitsealal tuleb projekteerimistingimuste väljastamisel ning detailplaneeringute koostamisel arvestada muinsuskaitseaduses sätestatud kitsendustega ning taotlema vajalikud muinsuskaitseameti load. Kinnismälestiste loetelu on esitatud lisan nr 5.

Muinsuskaitseaduse § 25 lõike 2 kohaselt on muinsuskaitseameti loata kinnismälestise kaitsevööndis keelatud teostada alljärgnevaid tegevusi:

- maaharimine, ehitiste püstitamine, teede, kraavide ja trasside rajamine ning muud mulla- ja ehitustööd;
- puude ja põõsaste istutamine, mahavõtmine ja juurimine.

12.2 Vaba juurdepääsu tagamine kinnismälestiste juurde

Avalik-õigusliku isiku omandis oleval kinnisasjal asuva kinnismälestise juurde on igaühel vaba juurdepääs. Eraõiguslik isik, kelle kinnisasjal mälestis asub või kelle kinnisasja tavakohane juurdepääsutee mälestiseni viib, peab tagama kõigile vaba läbipääsu mälestiseni päikesetõusust loojanguni. Mälestiseks olevasse ehitisse või selle õue pääseb omaniku või valdaja lubatud ajal ja korras. Muinsuskaitseamet võib juurdepääsu kinnismälestisele piirata kui vaba juurdepääsuga ohustatakse mälestist.

13. Üldplaneeringu strateegilise keskkonnamõju hindamise aruande kokkuvõte

Karula valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise viis läbi ekspertgrupp Arvo Järveti juhtimisel. Üldplaneeringu KSH eesmärgiks on planeeringulahenduse vastavuse hindamine valla keskkonnatingimustele.

Karula valla üldplaneeringu juhtmotiiviks on valla elanikele soodsate elu- ja puhketingimuste loomine. Kavandatud maakasutuse muutused ei mõju väljakujunenud valla ruumilisele struktuurile negatiivselt. Hinnatav üldplaneering käsitleb piisava põhjalikkusega muinsuskaitse ja miljööväärtusega alasid. Käesolev Karula valla üldplaneering loob eelkõige eeldused olemasolevate ja uute alade paremaks kasutamiseks lähtuvalt juba välja kujunenud ehitus- ja maakasutustraditsioonidest. Positiivne on eeldatav majandusliku arengu intensiivistumine ja kohaliku tööhõive suurenemine, mistõttu elamistingimuste paranemisega suureneb teenuste pakkumine ja investeringute tulek valda ning tõuseb ka üldine elukeskkonna kvaliteet .

Konkreetsete tulevikus rajatavate objektide tehniliste lahenduste andmine polegi üldplaneeringu ülesanne ning seepärast ei pea ega saagi KSH detailsemalt käsitleda alles hiljem selguvatest tehnilistest üksikasjadest või ehitustööde tegemisest olenevaid keskkonnamõjusid. Selliste objektide nõuetekohane keskkonnamõju hindamine tehakse kas detailplaneeringu või projekti staadiumis.

KSH käigus selgusid järgmised tulemused:

1. Karula Rahvuspargi reservaate ja sihtkaitsevööndeid planeeringu elluviimine otseselt ei mõjuta, mõju rahvuspargi piiranguvööndele ei ole oluline. Soovitus endiste talukohtade kasutamiseks elamuehituseks teenib kultuurmaastiku säilitamise ja taastamise eesmärki, mis haakub Karula rahvuspargi kaitse-eesmärkidega.
2. Karula valla hajaasutus ning endiste mõisate keskused on valla iseloomulike pärandkultuurmaastike olulised elemendid. Üldplaneeringuga kavandatud maakasutus järgib juba väljakujunenud maastikstruktuuri ja väärtustab säilinud kultuuripärandit.
3. Maa-asustuse laienemine/taastamine tuleb suunata esmajoones põliste asutusaladele, eelistades endisi talukohti, mis on elamiseks ka sobivamad.
4. Karula vallavalitsuse oluliseks tegevuseks pärandkultuurmaastiku säilitamisel tuleb pidada muinsuskaitse nimekirjas olevate mõisahoonete ja rajatiste renoveerimisele kaasaaitamist.
5. Vajalik on teha valla territooriumil säilinud palkhoonete ja maakivist hoonete inventuur, et luua nende säilimisele ja hooldamisele kaasaaitamiseks põhjendatud alused.
6. Veekogudele ja põhjaveele valla üldplaneeringu elluviimine olulist keskkonnamõju ei avalda. Vajalik on Lüllemäe asula heitvee väljalask suunata otse Hargla jõe algusesse, millega on võimalik luua eeldused Kõstrejärve edasiseks saneerimiseks.

Selleks on otstarbekas rajada uus looduslähedane reoveepuhastussüsteem.

7. Üldplaneeringu elluviimine on positiivse sotsiaalse mõjuga. Arvestatud on kõigi sotsiaalsete gruppide huvisid ja vajadusi.
8. Eeldades, et kaitseala valitseja suudab Natura 2000 võrgustiku aladel (eelkõige poollooduslike koosluste esinemisaladel) korraldada nende ilme ja liigikoosseisu tagava tegevuse, nagu näeb ette Looduskaitse seadus, võib muutuda Karula kuplistiku ala seisund pikemas perspektiivis soodsamaks. Üldplaneeringuga kavandatud tegevused seda ei takista.
9. Kehtiva Planeerimisseaduse kohaselt peavad kohalikud omavalitsused kehtestama üldplaneeringu, mistõttu 0-alternatiivi ei saa pidada reaalseks alternatiiviks ja seda sisuliselt ei analüüsitud KSH-i läbiviimise käigus.

Kokkuvõtvalt võib väita, et üldplaneering ja selle maakasutusstrateegia elluviimine parandab senist olukorda ning suurendab kontrolli vallas toimuva üle. Sellest lähtudes võib tõdeda, et Karula valla üldplaneeringu elluviimine ei too kaasa olulisi negatiivseid keskkonnamõjusid kui arvestatakse kõikide kehtivate keskkonnakaitse nõtete ja heade tavadega. Käsitletav Karula valla üldplaneering on olemuselt keskkonnasõbraliku suunitlusega, kus on pööratud suurt rõhku keskkonna- ja looduskaitse küsimustele. KSH aruandes esitatud materjal on peamiselt täienduseks planeeringumaterjalile. Keskkonnakaitse soovitusel planeeringu elluviimisel lähtuvad võimalikult parima lahenduse saamisest.

14. Seadustest ja teistest õigusaktidest tulenevad maakasutuspiirangud

14.1 Veehaarde sanitaarkaitseala

Veehaarde sanitaarkaitseala on olmevee võtmise kohta ümbritsev maa- ja veeala, kus vee omaduste halvenemise vältimiseks ning veehaarderajatiste kaitsmiseks kitsendatakse tegevust ja piiratakse liikumist. Veehaarde sanitaarkaitseala ulatus on vastavalt Veeseadusele 50 m puurkaevust, kui vett võetakse põhjaveekihist ühe puurkaevuga. Põhjaveehaarde sanitaarkaitsealal on majandustegevus keelatud, välja arvatud:

- veehaarderajatiste teenindamine
- metsa hooldamine
- heintaimede niitmine
- veeseire

Põhjaveehaarde sanitaarkaitsealal, mille laius on üle 30 meetri, rakendatakse looduskaitse seaduses sätestatud ranna või kalda piiranguvööndi kitsendusi. Sanitaarkaitseala ei moodustata, kui vett võetakse põhjaveekihist alla 10 m³ ööpäevas ühe kinnisasja vajaduseks. Ühe kinnisasja omanikule vajaliku kaevu asukoht peab olema võimalike reostusallikate (kogumiskaevud, käimlad, prügikastid, väetise- ja sõnnikuhoidlad, õlimahutid, kanaliseerimata saunad jne.) suhtes põhjaveevoolu suunas

(järgib üldjoontes maapinna kallakut) ülesvoolu ja neist krundi piires võimalikult kaugemal (mitte vähem kui 10 m).

14.2 Tee kaitsevöönd

Tee kaitseks, teehoiu korraldamiseks, liiklusohutuse tagamiseks ning teelt lähtuvate keskkonnakahjulike ja inimesele ohtlike mõjude vähendamiseks rajatakse tee äärde kaitsevöönd. Riigimaanteede kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on 50 m. Kohaliku maantee kaitsevööndi laius on mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge 20 kuni 50 m.

14.3 Elektrivõrgu kaitsevööndid

Elektrivõrgu kaitsevööndid on järgmised:

1. piki õhuliine – maa-ala ja õhuruum, mida piiravad liini teljest mõlemal pool järgmistel kaugustel paiknevad mõttelised vertikaaltasandid:
 - alla 1 kV pingega liinide korral 2 m,
 - kuni 20 kV pingega liinide korral 10 m,
 - 35 – 110 kV pingega liinide korral 25 m,
 - 220 – 330 kV pingega liinide korral 40 m;
2. piki maakaabelliine – maa-ala, mida piiravad mõlemal pool liini 1 m kaugusel äärmistest kaablitest paiknevad mõttelised vertikaaltasandid;
3. alajaamade ja jaotusseadmete ümber – maa-ala 2 m kaugusel piirdeaiast, seinast või nende puudumisel seadmest.

14.4 Telekommunikatsiooni liinirajatise kaitsevöönd

Vastavalt elektroonilise side seadusele on liinirajatise kaitsevööndiks kaks meetrit liinirajatise keskjoonest või rajatise välisseinast liinirajatise paralleelse mõttelise jooneni või tõmmitsatega raadiomasti korral selle kõrgusega või vabalt seisva raadiomasti korral selle 1/3 kõrgusega ekvivalentse raadiusega mõttelise ringjooneni maapinnal .

14.5 Kanalisatsiooniehitiste veekaitsenõuded ja pumplate kujad

Kanalisatsiooniehitiste veekaitsenõuded ja pumplate kujad on sätestatud järgmistes õigusaktides: Veeseadus, Vabariigi Valitsuse 16.05.2001. a määrus nr 171 „Kanaliseerimisvõrgu ehitiste veekaitsenõuded“, Keskkonnaministri 16.10.2003. a määrus nr 75 „Nõuete kehtestamine ühiskanalisatsiooni juhitavate ohtlike ainete kohta“, Keskkonnaministri 16.11.1998. a määrus nr 65 „Heitveesuublana kasutatavate veekogude või nende osade nimekirja reostustundlikkuse järgi kinnitamine“, Vabariigi Valitsuse 31.07.2001. a määrus nr 269 „Heitvee veekogusse või pinnasesse juhtimise kord“.

Kanalisatsioon on ehitiste või seadmete süsteem heitvee ja reovee kogumiseks või suublasse juhtimiseks. Reovee kogumisalaks nimetatakse ala, kus on piisavalt elanikke ja

majandustegevust reovee kogumiseks kanalisatsiooni kaudu reoveepuhastisse või heitvee juhtimiseks suublasse. Määrusega „Kanaliseerimisühikute veekaitseühikud” kehtestatakse reovee kogumiseks, puhastamiseks või suublasse juhtimiseks rajatud kanalisatsioonitorustiku, reoveepuhasti (välja arvatud kohtpuhasti ehk reovee eelpuhasti), pumpla või muu reovee kogumise, puhastamise ja heitvee suublasse juhtimisega seotud hoone või rajatise veekaitseühikud.

Reoveepuhastid jagunevad:

- suurteks reoveepuhastiteks ehk suurpuhastiteks, mille jõudlus on üle 2000 inimekvivalendi (edaspidi ie);
- väikesteks reoveepuhastiteks ehk väikepuhastiteks, mille jõudlus on kuni 2000 ie;
- omapuhastiteks üksikmajapidamise reovee puhastamiseks.

Inimekvivalendiks loetakse ühe inimese põhjustatud keskmise ööpäevase tingliku veereostuskoormuse ühikut. Biokeemilise hapnikutarbe (BHT7) kaudu väljendatud inimekvivalendi väärtus on 60 g hapnikku ööpäevas. Kuja kanalisatsiooniehitiste veekaitseühikute määruse tähenduses on kanalisatsiooniehitise, torustik välja arvatud, lubatud kõige väiksem kaugus tsiviilhoonest või joogivee salvkaevust. Kuja ulatus sõltub suublaks olevast pinnasest ja selle omadustest, reoveepuhasti jõudlusest, reovee puhastamise viisist ja reoveepumplasse juhitava reovee vooluhulgast.

Väike- ja suurpuhastite nõutavad kujad sõltuvalt reovee puhastamise viisist ja reoveepuhasti jõudlusest, mida iseloomustab tabel 7.

Tabel 7. Reoveepuhastite kujad

Reovee puhastamisviis	Kuja (meetrites)			
	Väikepuhasti jõudlus (ie)		Suurpuhasti jõudlus (ie)	
	kuni 2000 ie	2000-10 000 ie	10 000-100 000 ie	Üle 100 000ie
Reovee settetahendus- ja kompostimisväljakutega mehaaniline või bioloogiline reoveepuhasti või eraldi paiknevad reovee settetahendus- ja kompostimisväljakud	100	150	200	300
Mehhaaniline või bioloogiline reoveepuhasti, kus reovee setet käideldakse kinnises hoones	50	100	150	200
Biotiik, tehismärgala, avaveeline taimestikpuhasti	100	200	500	800

14.6 Põhja- ja pinnavee kaitse põllumajanduslikest reostusallikatest pärineva reostuse eest

Põllumajanduslikest reostusallikatest pärineva reostuse eest põhja- ja pinnavee kaitse nõuded on sätestatud järgmistes õigusaktides: veeseadus, Vabariigi Valitsuse 28.08.2001. a määrus nr 288 „Veekaitseühikute väetise- ja sõnnikuhoidlatele ning siloladustamiskohtadele ja sõnniku, silomahla ja muude väetiste kasutamise ja hoidmise

nõuded“, Keskkonnaministri 30. detsembri 2002. a määrus nr 78 „Reoveesette põllumajanduses, haljastuses ja rekultiveerimisel kasutamise nõuded.

Põhja- ja pinnavee kaitseks põllumajanduslikest reostusallikatest pärineva reostuse ennetamiseks ja piiramiseks tuleb järgida Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud mineraalväetiste, sõnniku ning silomahla kasutamise ja hoidmise nõudeid. Sõnnikuga on lubatud anda haritava maa hektari kohta külvikorra keskmisena kuni 170 kg lämmastikku aastas. Mineraalväetistega on lubatud anda haritava maa hektari kohta külvikorra keskmisena 30 kg fosforit aastas ja selline kogus lämmastikku, mis on põllumajanduskultuuride kasvuks vajalik ning vastavuses kehtestatud mineraalväetiste, sõnniku ning silomahla kasutamise ja hoidmise nõuetega. Haritava maa ühe hektari kohta tohib pidada kuni 1,5 loomühikule vastaval hulgal loomi. Suuremale arvule loomühikutele vastaval hulgal loomi haritava maa ühe hektari kohta tohib pidada nõuetekohase mahutavusega sõnnikuhoidla või sõnniku- ja virtsahoidla või sõnniku müügilepingu olemasolu korral. Põllumajanduses, haljastuses ja rekultiveerimisel reoveesette kasutamisel tuleb järgida keskkonnaministri määrusega kehtestatud nõudeid.

Põllumajandustootjal on soovitatav järgida head põllumajandustava st üldtunnustatud tootmisvõtteid ja -viise, mille järgimise korral ei teki ohtu keskkonnale. Allikate ja karstilehtrite ümbruses on 10 m ulatuses veepiirist või karstilehtrite servast keelatud väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamine ning vee kvaliteeti ohustav muu tegevus.

14.7 Maaparandussüsteemidega seotud nõuded

Maaparandussüsteemidega seotud nõuded on sätestatud järgmistes õigusaktides: Maaparandusseadus, Keskkonnaministri 24.12.1996. a määrus nr 64 „Veekaitse nõuete kehtestamine maaparandussüsteemide ehitamisel ja ekspluateerimisel“, Vabariigi Valitsuse 02.07.2003. a korraldus nr 423 „Riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetelu“.

Maaparanduseks peetakse maaparandusseaduse tähenduses maa kuivendamist, niisutamist ja maa veerežiimi kahepoolset reguleerimist, samuti happeliste muldade lupjamist ning agromelioratiivsete, kultuurtehniliste ja muude maaparandushoiutööde tegemist maatulundusmaa sihtotstarbega maa ja maapiirkonnas paikneva põllumajanduslikult kasutatava elumaa sihtotstarbega eluasemekohtade maa viljelusväärtuse suurendamiseks.

Maaparandussüsteem on maatulundusmaa ja eluasemekohtade maa kuivendamiseks või niisutamiseks või veerežiimi kahepoolseks reguleerimiseks vajalike hoonete ja rajatiste kogum. Maaparandushoid on maaparandussüsteemi ja selle maa-ala ning nendega seotud keskkonnakaitserajatiste hooldamine ja uuendamine, happeliste muldade lupjamine, agromelioratiivsete ja kultuurtehniliste tööde tegemine maatulundusmaa ja eluasemekohtade maa viljelusväärtuse säilitamiseks ning suurendamiseks.

Maaparandussüsteemi reguleeriv võrk maaparandusseaduse tähenduses on veejuhtmete võrk liigvee vastuvõtmiseks või vee jaotamiseks. Reguleeriv võrk peab tagama maaviljeluseks sobiva mullaveerežiimi ja minimeerima reostuse leviku ohu. Maaparandussüsteemi eesvool maaparandusseaduse tähenduses on kuivendusvõrgust voolava liigvee ärajuhtimiseks või niisutusvõrgu veehaardesse vee juurdevooluks rajatud

veejuhe või loodusliku veekogu reguleeritud lõik, mille veeseisust sõltub reguleeriva võrgu nõuetekohane toimimine.

LISA NR 1 Karula valla omandis olevad puurkaevud

Jrk nr	Objekti asukoht ja nr	Objekti valmimis-aasta	Keskmine pumbatud vee kogus m ³ /a	Kasutusel oleva pumba mark	Puurkaev-vu passi nr
1	Lüllemäe võitööstuse puurkaev	1961	4600		A-706M
2	Lüllemäe elamute puurkaev	1965	6600		A-1513-M
3					
4	Karula puurkaev	1986	400		5664
5	Kaagjärve keskuse puurkaev	1972	8000		3315
6	Kaagjärve Sepa puurkaev	1959	800		A-416M
7	Kaagjärve Mäemõisa puurkaev				

LISA NR 2 Reoveepumplad ja reoveepuhastid

Reoveepumplad asuvad Lüllemäel ja Kaagjärvel.

1. Lüllemäe küla reoveepuhasti

Puhasti valdaja: OÜ Savelen

Seadme tüüp: BIO-50

Puhasti asukoht: Lüllemäe küla nõlva all ja sees, väljavool läbi biotiikide Köstrejärve viivasse ojja

Puhasti valmimise aasta: 1982

Järelduhastus: 2 biotiiki, pindalaga 0,45 ha

Seisukord: Õhutusseadmed puuduvad ja puhasti ei tööta.

Puhasti hüdrauliline jõudlus (arvutatud): 57,5 m³/d

Puhasti jõudlus reostuskoormuse järgi (arvutatud): 17,6 kg BHT₇/d

2. Kaagjärve küla reoveepuhasti

Puhasti valdaja: OÜ Savelen

Seadme tüüp: OKSYD-180

Puhasti asukoht: Kaagjärve küla Alamõisa

Puhasti valmimise aasta: 1975

Järelduhastus: 3 biotiiki, pindalaga 1,2 ha

Seisukord: puuduvad õhutusseadmed

LISA NR 3 Karula valla avalikult kasutatavad veekogud

Jrk	Kood	Nimi	Lähe/Suubla asukoht	Pikkus (km), valgala pindala (km ²), järvedel pindala (ha)	Märkused
1	213600	Ähijärv	Karulast 8 km ida-kagu pool	176,2	väljavooluga
2	213670	Koobassaare järv	Lüllemäelt 8 km lõuna-kagu pool	42,6	väljavooluga
3	213190	Karula Pikkjärv	Lüllemäelt 3 km kaugusel loodes	34,9	väljavooluga
4	213180	Jaska järv	Lüllemäelt 6,5 km kaugusel Valga-Karula tee ääres	15,0	väljavooluga
5	213370	Köstre järv	Lüllemäelt 1 km ida pool	10,4	väljavooluga
6	213230	Kaagjärv	Valgast 8 km ida pool	11,7	väljavooluga
7	213690	Väike Apja järv	Koobassaare järvest (nr. 213670) 750m edela pool	9,0	väljavooluga
8	213310	Kallete järv	Lüllemäelt 5,5 km ida-kirde pool	7,7	väljavooluga
9	213300	Karula Savijärv	Lüllemäelt 5 km ida-kirde pool	6,2	väljavooluga
10	213360	Tollari järv	Lüllemäelt 1,5 km lääne pool	4,5	väljavooluga

Jrk	Kood	Nimi	Lähe/Suubla asukoht	Pikkus (km), valgala pindala (km ²), järvedel pindala (ha)	Märkused
11	213290	Tohvri Kogrejärv	Lüllemäelt 4,5 km kirde pool, Tohvri	4,5	Väljavooluga
12	213550	Kuigli järv	Lüllemäelt 5,5 km kagu pool	3,0	sissevool kraavide kaudu
13	213350	Õdre järv	Lüllemäelt 5,5 km ida pool	2,7	maa-alune väljavool
14	213340	Karula Papijärv	Lüllemäelt 1,5 km ida pool	2,6	väljavooluga
15	213330	Kaatsi järv	Lüllemäelt 5,5 km ida pool	2,2	väljavooluga
16	213320	Kaatsi Mustjärv	Kaatsi järvest (nr. 213330) 350m loode pool	2,2	väljavooluga
17	213610	Tarupedaja järv (Võidu järv)	Lüllemäelt 7 km kagu pool	2,4	sissevool kraavide kaudu
18	213530	Lajasaare järv	Lüllemäelt 5 km kagu pool	2,1	väljavooluga
19	213210	Ruusmäe järv	Karulast 6 km lääne pool	1,7	väljavooluga
20	213560	Kuigli Kogrejärv	Kuigli järvest (nr. 213550) 250m kagu pool	0,5	väljavooluga
21	213321	Kaatsi 2 Kogrejärv	Kallete järvest (nr. 213310) 250m lõuna-edela pool	0,3	väljavooluga
22	11593	Hargla oja	Koobassaare järv/Mustjõgi	14/55,5	
23	11546	Laanemetsa oja	Lillemäe külast 2 km idakirde pool/Koiva jõgi	24/72,6	
24	11543	Mügri oja	Kiivite järv/Koiva jõgi	17	53,9
25	101107	Varese oja	Lüllemäe külast 2,5 km kirde pool/Ärmu jõgi	13/35,8	

Jrk	Kood	Nimi	Lähe/Suubla asukoht	Pikkus (km), valgala pindala (km ²), järvedel pindala (ha)	Märkused
26	10104	Leese oja	Antsla linnast 2,5 km ida pool/Ärnu jõgi	16/25,9	
27	11543	Ujuste oja	Kiivite järv/Koiva jõgi	17,0/53,9	
28	10102	Ärnu jõgi	Antsla linnast 5,5 km kagu pool/ Väike Emajõgi	22,0/165,0	

Avalikult kasutatavate veekogudena ei ole kasutatavad alljärgnevad veekogud:

Jrk	Kood	Nimi	valgala pindala (km ²), järvedel pindala (ha)	Märkused
1	10103	Haabsaare oja	12,0	
2	10108	Plangussaare oja	8,0	
3	10110	Kaagjärve oja	6,2	
4	10123	Rautina oja	29,1	
5	10125	Männiku oja	14,1	
6	1194	Silla oja	7,5	
7	213440	Ojajärv	0,82	
8	213510	Põrgujärv	0,96	
9	213570	Karula Ahnejärv	2,61	
10	213630	Pautsjärv	2,06	
11	213230	Rautina järv	14,65	

Jrk	Kood	Nimi	valgala pindala (km²), järvedel pindala (ha)	Märkused
12	213400	Karula Rebasejärv	3,72	

LISA NR 4 Veekogude kalda kasutamise kitsendused, kalda piiranguvöönd ja kalda ehituskeeluvöönd

Kalda piiranguvöönd

Looduskaitseaduse § 37 lõike 1 alusel on kalda piiranguvööndi laiuseks:

1. üle kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning üle 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul 100 meetrit;
2. allikal ja kuni kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning kuni 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul 50 meetrit.

Kalda piiranguvööndi laius järvedel on:

- Ähijärv – 100 meetrit,
- Koobassaare järv – 100 meetrit,
- Karula Pikkjärv – 100 meetrit,
- Jaska järv – 100 meetrit,
- Köstre järv – 100 meetrit,
- Kaagjärv – 100 meetrit,
- Rautina järv – 100 meetrit,
- Väike Apja järv – 50 meetrit,
- Kallete järv – 50 meetrit,
- Karula Savijärv – 50 meetrit,
- Tollari järv – 50 meetrit,
- Tohvri Kogrejärv – 50 meetrit,
- Kuigli järv – 50 meetrit,
- Ödre järv – 50 meetrit,
- Karula Papijärv – 50 meetrit,
- Kaatsi järv – 50 meetrit,
- Kaatsi Mustjärv – 50 meetrit,
- Tarupedaja järv (Võidu järv) – 50 meetrit,
- Lajasaare järv – 50 meetrit,
- Ruusmäe järv – 50 meetrit,
- Kuigli Kogrejärv – 50 meetrit,
- Kaatsi 2 Kogrejärv – 50 meetrit,
- Ojajärv – 50 meetrit,
- Põrgjärv – 50 meetrit,
- Karula Rebasejärv – 50 meetrit,
- Karula Ahnejärv – 50 meetrit,
- Pautsjärv – 50 meetrit.

Looduskaitseaduse § 38 lõike 3 kohaselt on kalda piiranguvööndis keelatud alljärgnevad tegevused:

- reoveesette laotamine;
- matmispaiga rajamine;

- jäätmete töötlemiseks või ladustamiseks määratud ehitise rajamine ja laiendamine, välja arvatud sadamas;
- ilma kehtestatud detailplaneeringuta maa-ala kruntideks jagamine;
- maavara ja maa-ainese kaevandamine;
- mootorsõidukiga sõitmine väljaspool selleks määratud teid ja radu ning maastiku-sõidukiga sõitmine, välja arvatud tiheasustusosalal haljasala hooldustööde tegemiseks, kutselise või harrastusliku kalapüügiõigusega isikul kalapüügiks vajaliku veesõiduki veekogusse viimiseks ning maatulundusmaal metsamajandustöödeks ja põllumajandustöödeks.

Kalda ehituskeeluvöönd

Looduskaitseaduse § 38 lõike 1 alusel on kalda ehituskeeluvööndi laiuseks:

- üle kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning üle 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul 50 meetrit;
- allikal ning kuni kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning kuni 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul 25 meetrit. Järve või jõe kalda metsamaal ulatub ehituskeeluvöönd kalda piiranguvööndi piirini.

Ehituskeeluvööndi laius (välja arvatud juhud kui, kaldal asub metsamaa, sellisel juhul tuleblähtuda eh ituskeeluvööndi ulatuse määramisel kalda piiranguvööndi ulatusest) on :

- Ähijärv – 50 meetrit,
- Koobassaare järv – 50 meetrit,
- Karula Pikkjärv – 50 meetrit,
- Jaska järv – 50 meetrit,
- Köstre järv – 50 meetrit,
- Kaagjärv – 50 meetrit,
- Rautina järv – 50 meetrit,
- Väike Apja järv – 25 meetrit,
- Kallete järv – 25 meetrit,
- Karula Savijärv – 25 meetrit,
- Tollari järv – 25 meetrit,
- Tohvri Kogrejärv – 50 meetrit,
- Kuigli järv – 25 meetrit,
- Ödre järv – 25 meetrit,
- Karula Papijärv – 25 meetrit,
- Kaatsi järv – 25 meetrit,
- Kaatsi Mustjärv – 25 meetrit,
- Tarupedaja järv (Võidu järv) – 25 meetrit,
- Lajasaare järv – 25 meetrit,
- Ruusmäe järv – 25 meetrit,
- Kuigli Kogrejärv – 25 meetrit,
- Kaatsi 2 Kogrejärv – 25 meetrit,
- Ojajärv – 25 meetrit,
- Põrgjärv – 25 meetrit,

- Karula Rebasejärv – 25 meetrit,
- Karula Ahnejärv – 25 meetrit,
- Pautsjärv – 25 meetrit.

Kalda ehituskeeluvööndis on uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud. Looduskaitseaduse § 38 lõikes 4 sätestatud juhtudel ei laiene ehituskeeluvöönd:

- hajaasustuses olemasoleva ehitise õuemaale ehitatavale uuele hoonele, mis ei jää veekaitsevööndisse;
- kalda kindlustusrajatisele;
- supelranna teenindamiseks vajalikule rajatisele;
- maaparandussüsteemile, välja arvatud poldrile;
- olemasoleva ehitise esmakordsele juurdeehitisele juhul, kui juurdeehitise maht on väiksem kui üks kolmandik olemasoleva ehitise kubatuurist;
- piirdeaedadele.

Looduskaitseaduse § 38 lg 5 kohaselt ei laiene ehituskeeld järgmistele kehtestatud detailplaneeringuga või kehtestatud üldplaneeringuga kavandatud objektidele:

- pinnavee veehaarde ehitisele;
- sadamaehitisele ja veeliiklusrajatisele;
- hüdrograafiateenistuse ja seirejaama ehitisele;
- kalakasvatusehitisele;
- riigikaitse, piirivalve ja päästeteenistuse ehitisele;
- tiheasustusala ehituskeeluvööndis varem väljakujunenud ehitusjoonest maismaa suunas olemasolevate ehitiste vahele uue ehitise püstitamisele;
- tehnovõrgule ja -rajatisele;
- sillale;
- avalikult kasutatavale teele ja tänavale;
- raudteele.

LISA NR 5 Karula valla arhitektuurimälestiste, arheoloogiamälestiste ja ajaloomälestiste nimekiri

Tabel 1. Arhitektuurimälestised

Jrk	Mälestise nimi	Asukoht	Registri number
1.	Kaagjärve-Alamõisa vabrikahoone	Kaagjärve küla	23113
2.	Kaagjärve-Alamõisa valitsejamaja	Kaagjärve küla	23114
3.	Kaagjärve-Alamõisa saeveski	Kaagjärve küla	23115
4.	Kaagjärve-Alamõisa meistritemaja	Kaagjärve küla	23116
5.	Kaagjärve-Alamõisa töökoda	Kaagjärve küla	23117
6.	Kaagjärve-Alamõisa rehi-kuivati	Kaagjärve küla	23118
7.	Kaagjärve-Alamõisa saun	Kaagjärve küla	23119
8.	Kaagjärve-Alamõisa töölistemaja	Kaagjärve küla	23120
9.	Kaagjärve-Alamõisa õllekeldrid	Kaagjärve küla	23121
10.	Kaagjärve-Mäemõisa peahoone	Kaagjärve küla	23122
11.	Kaagjärve-Mäemõisa park	Kaagjärve küla	23123
12.	Kaagjärve-Mäemõisa ait	Kaagjärve küla	23124
13.	Kaagjärve-Mäemõisa tall-tõllakuur	Kaagjärve küla	23125
14.	Kaagjärve-Mäemõisa teenijamaja	Kaagjärve küla	23126
15.	Kaagjärve-Mäemõisa laut	Kaagjärve küla	23127
16.	Karula mõisa peahoone keldrid	Karula küla	23128
17.	Karula mõisa park ja alleed	Karula küla	23129
18.	Karula mõisa peahoone kelder	Karula küla	23130
19.	Karula mõisa tall-tõllakuur	Karula küla	23131
20.	Karula mõisa meierei	Karula küla	23132
21.	Karula mõisa valitsejamaja	Karula küla	23133

22	Karula mõisa kuivati	Karula küla	23134
23	Karula mõisa moonakatemaja 1	Karula küla	23135
24	Karula mõisa rehe masinaruum	Karula küla	23136
25	Karula mõisa viinavabriku keldrid paisuga	Karula küla	23137
26	Karula mõisa sepikoda	Karula küla	23138
27	Karula mõisa moonakatemaja 2 varemed	Karula küla	23139
28	Karula mõisa tuuleveski varemed	Karula küla	23140
29	Karula mõisa möldrimaja	Karula küla	23141
30	Karula mõisa kabel	Karula küla	23142
31.	Karula mõisa kabeliaia väravapostid	Karula küla	23143
32.	Karula kiriku varemed	Lüllemäe küla	23144
33.	Karula kirikuaed ja pastoraadi park	Lüllemäe küla	23145
34.	Karula pastoraadi peahoone	Lüllemäe küla	23146

Tabel 2. Arheoloogiamälestised

Jrk	Mälestise nimi	Asukoht	Registri number
1.	Kalmistu "Niklusmägi"	Kaagjärve küla	13086
2.	Kalmistu "Kalmetimägi"	Kirbu küla	13087
3.	Kalmistu "Kirikuase"	Kirbu küla	13088
4.	Kalmistu "Laulatusemägi"	Kirbu küla	13089
5.	Ohvrikivi	Kirbu küla	13090
6.	Asulakoht	Lusti küla	13091
7.	Kivikalme	Lusti küla	13092
8.	Asulakoht	Lüllemäe küla	13093
9.	Kalmistu	Lüllemäe küla	13094
10.	Karula kirikuaed	Lüllemäe küla	13095
11.	Asulakoht	Rebasemõisa küla	13096
12.	Asulakoht	Rebasemõisa küla	13097

13.	Kivikalme "Kirikuase"	Rebasemõisa küla	13098
14.	Linnus	Rebasemõisa küla	13099

Tabel 3. Ajaloomälestised

Jrk	Mälestise nimi	Asukoht	Registri number
1.	II maailmasõjas hukkunute ühishaud	Lüllemäe küla	4466
2.	Lüllemäe vana kalmistu	Lüllemäe küla	4467
3.	Lüllemäe uus kalmistu	Lüllemäe küla	4468
4.	Karula kihelkonnakooli hoone	Lüllemäe küla	4469
5.	Vabadussõja mälestussammas	Lüllemäe küla	27175
6.	Vissi kihelkonnakooli hoone	Pikkjärve küla	4470
7.	Vissi (Pikkjärve) kalmistu	Pikkjärve küla	4471

LISA NR 6 Maanteeäärsed vööndid

Vööndi nimi	Mõju tase	Elukeskkonna iseloomustus	Võimalused majanduslikuks kasutamiseks
A. Tehnoloogiline vöönd	Õhk ja pinnas on saastunud. Maastik on täielikult ümberkujundatud.	Inimese pikaajaline viibimine vööndis võib olla nende tervisele kahjulik.	Maantee kaitseistandikud, tehnovõrgud.
B. Sanitaarkaitse vöönd	Õhusaaste ületab perioodiliselt lubatud piirkontsentratsiooni, pinnase saastamine võib arvestusliku perioodi lõpuks saavutada lubatud piirkontsentratsiooni. Maastik on tunduvalt muutunud.	Inimese elamine ja puhkamine on tervisele ohtlik	Tootmisobjektid kooskõlas sanitaarnormidega. Lubatud osaliselt põllundus (v.a vilja- ja marjaistandikud, juurviljade kasvatamine).
C. Mõjuvöönd	Esineb õhusaastefooni ületamise üksikjuhtumeid. Hüdroloogia, mikrokliima üksikute näitajate muutmine: taimestiku ja loomastiku muudatused.	Sobib elamiseks, kuid tuleb arvestada elukeskkonna taseme langemisega.	Piiratud võimalused puhke-, ravi- ja kultuuriasutuste paigutamiseks.

LISA NR 7 Maanteeäärsete vööndite ulatus

Vööndi nimi	I	II	III	IV ja V
A. Tehnoloogiline vöönd	30 m	20 m	12 m	6 m
B. Sanitaarkaitse vöönd	300m	200m	200m	60 m
C. Mõjuvöönd	3000 m	2000 m	1500 m	300m

LISA 8 Karula valla tugimaanteed, kõrvalmaanteed ja kohalike maanteed nimekiri

Tugimaanteed

Tabel nr 1

Nr	Nimi	Sõidutee, klass	Teekaitsevöönd	Sanitaarkaitsevöönd
67	VÖRU - MÕNISTE - VALGA	1,IV	50 m	60 m

Kõrvalmaanteed

Tabel nr 2

Nr	Nimi	Sõidu Tee, klass	Tee-kaitse vöönd	Sanitaarkaitse vöönd	Aasta keskmine liiklussagedus ööp.	Loendus aasta
23103	KAAGJÄRVE - PUGRITSA	1, V	50 m	60 m	124	2006
23104	KAAGJÄRVE KOOL - RAUTINA	1, V	50 m	60 m	50	2005
23106	KIRBU - KOIKKÜLA	1, V	50 m	60 m	710	2005
23107	PIKKJÄRVE - KARULA - TOLLARI	1, V	50 m	60 m	168	2005
23109	LÜLLEMÄE - KIIVITI	1, V	50 m	60 m	19	2005
23110	KOIKKÜLA - METSOJA	1, V	50 m	60 m	25	2005
23114	LAATRE - LÜLLEMÄE - HARGLA	1, V	50 m	60 m	533	2005
23115	KIRBU - VALTINA	1, V	50 m	60 m	49	2005
23116	VÄHERU - TILSI	1, V	50 m	60 m	17	2005
23117	TILSI - SOKA	1, V	50 m	60 m	8	2005
23119	VALGA - SUUREKÕRTSI	1, V	50 m	60 m	360	2005
23127	LONDI - RAAVITSA	1, V	50 m	60 m	326	2005
23135	VÄHERU - TAGULA - LAUKÜLA	1, V	50 m	60 m	68	2006
23201	PUURINA - LÜLLEMÄE - LITSMETSA	1, V	50 m	60 m	960	2005
23205	LUSTIMÕISA - VALTINA	1, V	50 m	60 m	120	2005
23206	RAUTINA - KAULINA	1, V	50 m	60 m	12	2005
23210	LAANEMETSA - KOOBASSAARE	1, V	50 m	60 m	40	2005
23212	KOOBASSAARE - REBASEMÕISA	1, V	50 m	60 m	52	2006
23215	KARULA - RINGISTE	1, V	50 m	60 m	41	2005
23216	NAHAPESSJA - LILU	1, V	50 m	60 m	56	2005
23217	TUULEMÄE - MEIGA	1, V	50 m	60 m	40	2005
23218	VÕIME - VALTINA	1, V	50 m	60 m	162	2005
23220	KAKU - MÜRGI - LEETUSE	1, V	50 m	60 m	60	2005
25102	VANA-ANTSLA - LÜLLEMÄE	1, V	50 m	60 m	160	2006

Kohalikud manteed

Tabel nr 3

Tee nr	Tee nimi	Teekaitsevöönd
2890001	Valga-Suurkõrtsi-Kesk-Valga	20m
2890002	Valga-Suurkõrtsi-1	20m
2890003	Krunt	20m
2890004	Mõmmi	20m
2890005	Nelgi	20m
2890006	Roosi	20m
2890007	Tare	20m
2890008	Tulbi	20m
2890009	Mooni	20m
2890010	Tagaõue	20m
2890011	Riisali	20m
2890012	Metsaääre	20m
2890013	Reemiku-Raavitsa	20m
2890014	Mäeotsa-Parandu	20m
2890015	Tamme-Tiigi	20m
2890016	Kalda-Kannistu	20m
2890017	Põllu-Pirtsu	20m
2890018	Kirsimäe-23127	20m
2890019	23127-23103	20m
2890020	23127-23	20m
2890021	Kaagjärve-Loigu	20m
2890022	Koopamäe-Londi	20m
2890023	Ala-Londi-Kase	20m
2890024	Mäe-Puurina	20m
2890025	Kaagjärve-Sapran	20m
2890026	Anni-Pugritsa	20m
2890027	Vana-Sarapuu-Väljaotsa	20m
2890028	Koemetsa-Vilja	20m
2890029	Kaltsi-Kuke	20m
2890030	Väike-Venda-Kuresoo	20m
2890031	Leola-Roosimäe	20m
2890032	Lopi-Maasikamäe	20m
2890033	Aia-Käärispalu	20m
2890034	Kuimetu-Allmäe	20m
2890035	Mäepüssa-Luha	20m
2890036	Kruusa-Maassikasaare	20m
2890037	Alliku-Purika	20m
2890038	Väheru	20m
2890039	Tamsalu-Tuuleveski	20m
2890040	Mustasilla-Ruusaugu	20m
2890041	Aristova-Kassi	20m
2890042	Tollari	20m

2890043	Jaanimäe-Kaselaane	20m
2890044	Staadioni-Lainevool	20m
2890045	Ruusanurme-Pikkjärve	20m
2890046	Kikka-Ehala	20m
2890047	Laanetalu-Meiga	20m
2890048	Patupera-Saare	20m
2890049	Kuperna-Ahnejärv	20m
2890050	Mäekute-Vana-Mendu	20m
2890051	Tätta-Uue-Apja	20m
2890052	Luha-Väike-Apja	20m
2890053	Köstre	20m
2890054	25-23104	20m
2890055	23104-31	20m
2890056	Sõpruse	20m
2890057	Tiigi	20m
2890058	Põik	20m
2890059	Koorküla-Röömu	20m
2890060	Surnuaia tee	20m
2890061	Bussijaama tee	20m
2890062	Lüllemäe keskus	20m
2890063	Annussaare-Kubja	20m
2890064	Vissi-Ilvese	20m
2890065	Bussijaama tee	20m
2890066	Verioja-Puusmetsa	20m
2890067	Kikati-Kalleti	20m
2890068	Tollari-Kirbu	20m
2890069	Rimm-Kõivastik	20m